

DARBININKAS

LV NO. 33

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GEGUŽIS - MAY 6, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11211

10 CENTŲ

Kambodijos fronte vyksta pagal numatytą planą

Vietnamo karas gavo laikinai naują priedą ir vėl sukėlė žodžių audras kongrese, iš kurio sklinda į krašto universitetus naujomis riaušėmis. Kai kurių universitetų prezidentai, vietoj ramiu ir rimtu žodžiu patarę studentams neskubėti su kaltinimais, patys pirmieji tuos kaltinimus padėjo skelbti.

Išryškėjus, kad Kambodijos naujoji vyriausybė reikalinga didelės karinės pagalbos kraštui nuo komunistų apginti, prez. Nixonas pritarė gen. štabo nuomonei pasiūsti šia proga į Kambodiją JAV karinius dalinius sunaikinti visas ten įrengtas komunistų stovyklas ir po žeminius sandėlius su maistu ir kariniu turtu. Tą pat padarė ir P. Vietnamo vyriausybė, pasiūsdama savo kariuomenę atskirti kito baro sutvarkyti. P. Vietnamo kariuomenę remia JAV artillerija, aviacija ir patarėjai. JAV karinis dalinis pirmą smogė ta kryptimi, kur manoma esant komunistų štabo būstinę, iš kurios tvarkomos operacijos Sai-

Namų fronte grupė sąmokslininkų veda jaunimą maištauti

gono erdvėje ir Mekongo upės deltoje P. Vietname.

Misiją baigę pasitrauks

Neabejotina, kad tai yra karo apimamo ploto išplėtimas, bet prez. Nixonas viešai ir oficialiai pareiškė, kad tai nėra Kambodijos okupacija, ne karo planų bei tikslų pakeitimas. Pagrindinis tikslas yra sunaikinti Kambodijoje prieš stovyklas, bet ne karo veiksmų sustiprinimas norint pasiekti pergalę karo lauke. Tuo siekiama apsaugoti nuo priešo veiksmų P. Vietnamo pacifikaciją ir užtikrinti sąlygas JAV kariuomenei iš P. Vietnamo kuo greičiau pasitraukti. Manoma, kad misijai atlikti reikės 6-8 savaičių. Ją atlikus, JAV kariuomenė iš Kambodijos pasitrauks.

Manytina, ir tai natūralu, kad ne visos žygio smulkmenos pasakojamos, nes reikia ir nuo priešų kę paslėpti, bet svarbesnieji kongreso vadai buvo iš anksto informuoti apie kari-

nus planus ir jų tikslus. Nežiūrint to, kai kurie kongresnariai kaltina prezidentą pažeidus konstituciją. Gaisro plėtimui labiausiai rūpinasi televizija, traukdamą iš pakampių visokią medžiagą, bet vis užmiršdama pasakyti, kur yra faktas, o kur tik gandas, spėjiojimas ar privati kieno nors nuomonė. Tokia taktika daugiau suklaidina, negu paaiškina.

Bombardavimas laikinas

Šį pirmadienį įėjo į Kambodiją dar du nauji JAV kariniai daliniai, pereiną savaitę buvo bombarduoti Siaurės Vietname priešlėktuvinių raketų lizdai, bet dabar bombardavimas jau nutrauktas, nes uždavinys atliktas. Tą proga buvo priminta, kad su tuo bombardavimu JAV karinė vadovybė nesulaužė jokio pažado S. Vietnamo nebombarduoti. Kai buvo nutrauktas S. Vietnamo bombardavimas, kartu buvo pasakyta, kad svarbiu reikalui esant jis gali būti vėl atnaujintas arba retkarčiais pakartojamas.

Kaip vyksta pacifikacijos misija Kambodijoje? Oficialių žinių nedaug, karo lauko korespondentai pasakoja tik apie kelių jardų plotus matomus vaizdus, kurie apie padėtį moko nepasako. Manytina, kad su turimų žinių skelbimu tyčia nesukama. Sakoma tik, kad jau surasta bunkeriuose daug paslėptų turto, kad sąjungininkų aukų skaičius labai mažas, kad didesnių susirėmimų su priešais dar neturėta. Šį pirmadienį iš prezidentūros jau oficialiai buvo pasakyta, kad visas vyksta pagal planą, kad vadovybė įvykių eiga yra patenkinta. Atrodo, kad jau pastebėta ir toji štabo būstinė, kurią taip labai norėta surasti.

Bandoma spėlioti, kiek galėję neseniai ten būti priešų karių ir kurla kryptimi jie galėjo pasišalinti, bet ir tai manoma greit sužinoti. Amerikiečiai ir vietnamiečiai pamažu ir planingai slenka pirmyn ieškodami vietų sustoti apsiūvalgymui. Užnugaryje paliekamos sargybos daboti, kad kokias nemaloni staigmena neatsitiktų.

Kalba Maskva ir Pekinas

Užsienio politiniame fronte reikiama tik Maskva ir Pekinas. Kosyginas Maskvoje net Vakarų spaudos atstovus pasikvietė, kad pasakytų, jog Washingtonas padarė baisių dalykų pasisūdamas kariuomenę į Kambodiją. Smerkimo žodį sustiprino pasiryžimu remti Hanojų ir jo samdinius naujomis karo

siuntomis. Veik tais pat žodžiais pakalbėjo ir Pekinas. Tai, žinoma, jokia naujiena, nes tik jų pagalba komunistai pradėjo ir veda karą Laose, Kambodijoje ir Vietname.

New Yorko vertybių biržoje kainos tebekrinta. Paniką kelia savininkai tų akcijų, kurios priklauso bendrovėms, turinčioms didžiulius karinius užsakymus. Tai turėtų reikšti, kad jie pradeda nujauti Vietnamo karo galą. Akcijų kainų kritimas neturi nieko bendro su ekonomine krašto padėtimi. Paskutinio mėnesio statistikos rodo, kad pramonės gamyba, paskutinius du mėnesius stovėjusi vietoje, dabar vėl pradėjo didėti.

Iš surastų priešų lobijų jau buvo apdovanota Kambodijos kariuomenė — keli lėktuvai su rasta bunkeriuose medikamentais, aparatūra ir kitomis sanitarinėmis priemonėmis buvo nuskraidinti į Kambodijos sostinę. Visos rastos prekės iš įvairių Europos valstybių, atvežtos europiečių laivais per Kambodijos Sihanoukville uostą, o iš ten su princų žinia ir leidimu nugabentos komunistams. Šito uosto tarnyba šandien komunistams jau nebeprisinama, todėl ir buvo pradėta sostinė greitai sūpti iš visų pusių, kad vyriausybės veikla būtų suparalizuota.

Kambodijos sostinės gynybai sustiprinti JAV karinė vadovybė Vietnamo leido vykti namo tiems kambodiečiams, kurie buvo įsijungę į amerikiečių tarnybą Vietname savanoriais. Panorėję Kambodijon vykti buvo nuskraidinti lėktuvais.

Prez. Nixonas balandžio 30 per televiziją paskelbė JAV kariuomenės žygi į Kambodiją komunistų stovyklų naikinti.

Indonezija tvarko Sukarno skolas

Paryžius. — Po ketverius metus užtrukusių derybų Indonezijos vyriausybė susitarė su savo Vakarų kreditoriais dėl skolų išmokėjimo tvarkos. Skolas buvo užtraukęs prez. Sukarno savo prezidentavimo metais — nuo nepriklausomybės paskelbimo 1949 iki pašalinimo nuo pareigų 1966. Jis skolino visur, kur tik gavo, bet daugybę pinigų išleido statybų grandiozinių pastatų, kurie niekam nebuvo naudingi.

Pasitarimas pasirašytas su šiais kreditoriais: JAV, Japonija, Anglija, Prancūzija, V. Vokietija, Italija ir Olandija. Pagrindinė skola yra 1.7 milijono dol. Ji turi būti atmokėta per 30 metų lygiomis mėtinėmis dalimis. Procentai nuo jų sustabdymo mokėti dienos iki susitarimo pasirašymo dovanojami. Procentai už likusią skolą pradami mokėti 1985 m. ir išmokami per 15 metų lygiomis mėtinėmis dalimis.

Susitarta kas dešimt metų patikrinti Indonezijos ūkinę pažangą ir pagal tai skolos išmokėjimą paskubinti ar sulėtinti.

Rusijai ir kitiems komunistiniams kraštams Indonezija skolinga dar daugiau, bet Maskva nesutiko savo skolų tvarkyti kartu su vakariečiais. Indonezija pasirašyta sutartimi įsipareigojo nedaryti komunistinei pusei jokių lengvatų, bet

jų išmokėjimą tvarkyti tuo pačiu principu.

Visą reikalą vakariečių vardu tvarkė vieno V. Vokietijos banko prezidentas.

Baltieji Rūmai skelbia, kad prez. Nixono sprendimą dėl priešų stovyklų Kambodijoje sunaikinimo remiantį didžioji tautos dauguma. Tuoju po kalbos padarytas CBS televizijos tinklo tyrinėjimas rodo, kad tik vienas iš trijų buvęs sprendimui nepalankus.

Buv. viceprezidentas Humphrey lanko Izraelį ir iš ten ragina prez. Nixoną duoti Izraeliui ginklų, ypač tų gerųjų lėktuvų. Manoma, kad jis šį rudenį bandys sugrįžti į senatą, nes jo valstijai atsiranda laisva vieta, kadangi nebekandidatuoja sen. Eugene McCarthy, nusivylęs 1968 m. prezidentiniiais nepasisekimais.

40 metų valdęs Portugaliją Antonio Salazar ką tik sulaukė 81-jo gimtadienio. Daugiau kaip prieš metus jis buvo sunkiai suparalizuotas, bet dabar jau tiek atsigavęs, kad galės pavaikšioti ir kalbėti.

Yale universiteto prezidentas Kingman Brewster abejoja, kad vadinami juodieji revoliucionieriai galėtų susilaikyti iš Amerikos teismų nešališkų sprendimų. Po tokio pareiškimo universiteto vadovybė tikrai turėtų ištirti, kas jai galėjo tokį susimaišiusį pareigūną tokiai svarbiai pareigai įpiršti.

Rodezijoje griežtai atskiriamos rasės — Juodas su baltu negalės net kartu melstis

Salisbury. — Visos Rodezijos esančios religinės bendruomenės — katalikai, anglikonai ir visos protestantų grupės — susitarė nevykdyti naujųjų įstatymų, kurie draudžia rasių maišymą maldai skirtose patalpose. Tą reikalą tvarko ir naujoji konstitucija ir naujasis žemės valdymo įstatymas. Šis pastarasis įpareigoja laikytis net tokios kvailybės: jei maldos namai yra ant juodo žmogaus valdomo žemės gabalo, tai pamaldose negali dalyvauti baltas žmogus, ir atvirkščiai.

Boikotą pirmiausiai suplanavo katalikų vyskupas, vėliau pakviesti sutiko prisidėti ir kitų religinių bendruomenių vadai. Visi paskelbė pareiškimą, kad dirbs savo darbą neatsižvelgdami į tai, kokios spalvos žmogų priklauso žemės gabalas. Visi sutarė taipgi atsisakyti registruoti savo religines bendruomenes kaip "savanoriškas organizacijas". Registracija privaloma, jei norima gauti žemės gabalą aikštei įrengti, mokyklai, maldos namams ar kokiame kitam tikslui reikalingai patalpai pastatyti.

Sumažinti ir fondai, iš kurių iki šiol buvo duodamos pašal-

pos misijų mokyklų mokytojų algoms mokėti. Buvo prašyta sumažinti nugalėti, bet vyriausybė prašymą atmetė.

Mes tvirtiname, kad naujoji konstitucija ir žemės valdymo įstatymas nesuderinami su krikščioniškuoju tikėjimu, nes diskriminacija ir išskyrimas remiami vien tik rasiniu pagrindu. Krikščioniškoji artimo meilės pareiga nepripažįsta užtvarų ir negali būti nustatoma ar varžoma įstatymais. Bažnyčia dirbs savo darbą visų rasių žemėse ir visų rasių patalpose, — sakoma viešai paskelbtame ir vyriausybei įteiktame pareiškime.

Konstitucija ir tas žemės valdymo įstatymas išiešti po nepriklausomos Rodezijos valstybės paskelbimo. Tai įvyko maždaug prieš pusantro mėnesio. Iktol tas Afrikos žemės gabalas buvo savistoviai besitvarkanti anglų kolonija, kurią britai norėjo paleisti nepriklausomybės keliu užtikrinant visom rasėm lygias teises. Tada baltųjų mažuma sukilo ir paskelbė nepriklausomą Rodeziją, kurioje rasinė diskriminacija bus aukščiausias šalies įstatymas.

Kennedy byla užtraukta nepalankia teisėjo nuomone

Bostonas. — Mary Jo Kopechne mirties aplinkybes tyrinėjęs teisėjas James Boyle jau paskelbė savo nuomonę, paremtą liudyti pakviestų asmenų parodymais. Ji nepalanki senatoriui Edw. Kennedy, bet ir nerasta pakankamai duomenų pakaltinti senatorių dėl merginos žuvimo. Ji prigėrė sen. Kennedy vairuojamam automobiliui nusivertus nuo tilto.

Bylą sen. Kennedy galėjo iškelti arba Jo Kopechne mirties aplinkybių tyrinėjimą pravedęs teisėjas Boyle, arba žuvimo vietos distrikto prokuroras, arba vietos policijos viršininkas. Niekas iki šiol to nepadarė, todėl to taip plačiai apkalbėto ir psichologiniai gerai dokumentuoti įvykio medžiaga nueina į teismo archyvą laukti rašytojo, kurs ją panaudotų romanui parašyti.

Sutraukęs į logišką pykę visą įvykio eigą, dokumentuotą liudininkų parodymais (didžiausią ir svarbiausią dalį sudaro paties sen. Kennedy liudijimas), teisėjas Boyle daro išvadą, kad sen. Kennedy žinojo, kur jis tą naktį (1969 liepos 18-19) su Jo Kopechne važiojo, kad kelias ir tiltas, nuo kurio nusivertė senatoriaus automobilis ir jame prigėrė Jo Kopechne, senatoriui vairuotojui buvo seniai ir gerai pažįstamas, todėl važiuoti 20 mylių greičiu (paties E. Kennedy liudijimu) reikia laikyti nerūpestingumu.

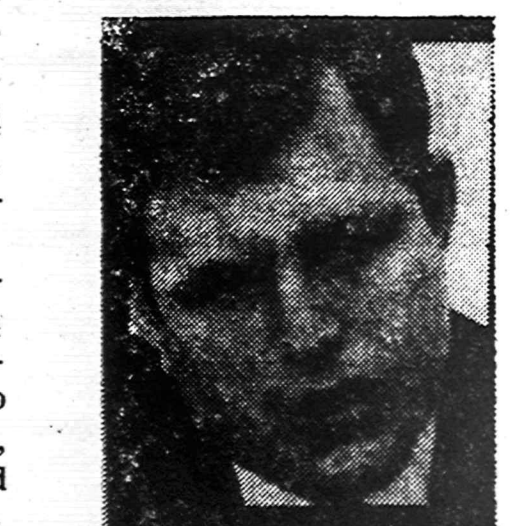
Kadangi sen. Kennedy tvirtino, jog jis tik paklydęs nuvažiojo tuo keliu, kad jam tas kelias nebuvo pažįstamas, todėl teisėjas daro išvadą, kad ne visi sen. Kennedy teigimai yra teisingi ar patikimi.

Sen. Kennedy tokios teisėjo išvados nepatiko — jis jas laikė neteisingomis.

Niekas negali teigti, kad sen. Kennedy būtų tyčia suorganizavęs Jo Kopechne žuvimą, bet labai neskanu sužinoti, kad jis bandė sumažinti savo atsakomybę sufrizuotais pareiškimais. Jis bandė maskuoti tos nakties kelionės tikslą, bet jam nepasisekė. Jis pakenkė sau ir tuo, kad pavedė advokatams uždaryti duris teismo, kuriam buvo pavesta išaiškinti jo atsakomybę tame nelaimingame atsitikime. Jis pademonstravo aroganciją, kai apkaltino teisėją padarius neteisingas išvadas. Nejaugi jis užmiršo paskaityti kitų liudininkų parodymus?

Mary Jo Kopechne

Sen. E. M. Kennedy

Dabar eilė Massachusetts valstijos gyventojams šį rudenį pasakyti, ar jis vertas būti jų atstovu JAV senate. Jeigu jis laimės, tai jam pradės tik Kennedy šeimos dar neįsibėjęs mitas, bet ne jo paties nuopelnai.

Ar pasiseks?

Jakarta. — Indonezijos vyriausybė ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti Azijos ir Pacifiko v-bių konferenciją Kambodijos reikalui išaiškinti ir sutvarkyti. Be Indonezijos numatyti dar šie konferencijos dalyviai: Laosas, Nepalas, Afganistanas, Pakistanas, Japonija, Indija, P. Korėja, S. Korėja, P. Vietnamas, S. Vietnamas, Malazija, Singapuras, Tailandas, Filipinai, Australija, N. Zelandija, kom. Kinija, Kambodija, Ceilonas ir Burma.

Indonezijos užsienio reikalų ministras Malikas jau esąs išsiuntęs visiems pakvietimus ir greit pranešas susirinkimo vietą. Susirinkimas įvyks ir tuo atveju, jei komunistiniai kraštai atsisakys dalyvauti. Ir jie tikriausiai atsisakys, nes Maskva jau pasmerkė tą Indonezijos sumanymą.

Du priešingi poliai: Valstybės sekr. W. Rogers (kairėje) ir senato užsienio reikalų komisijos pirm. Fulbright po slapto posėdžio, kuriame W. Rogers informavo komitetą apie nutarimą eiti į Kambodiją ten esančių komunistų stovyklų sunaikinti.

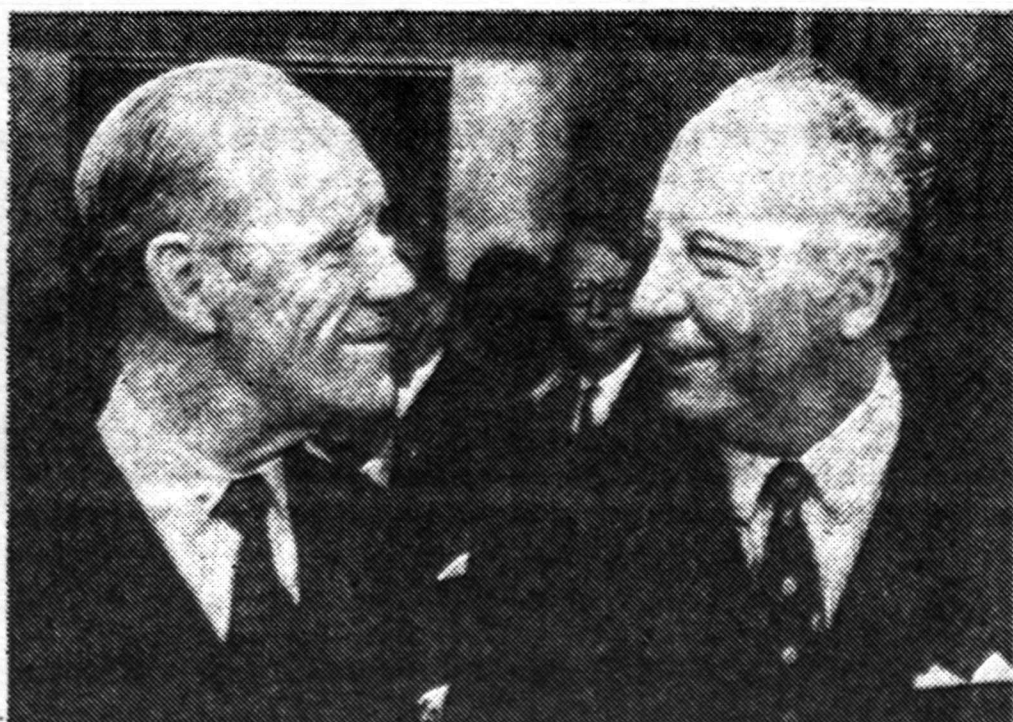
Diktatorius bandė sugrįžti valdžion

Kolumbija prieš 10 dienų rinko prezidentą, bet kas jį tikrai bus, paaiškės tik rudenį prieš naujojo prezidento inauguracijos datą.

Balsų skaičius rodė, kad laimėjo jau 12 metų kraštą valdantis sen. Kennedy, bet antrasis kandidatas buvo ne kas kitas, kaip prieš tos koalicijos susidarymą kraštą 10 metų valdęs diktatorius gen. Gustavo Rojas Pinilla. Sužinojęs apie pralaimėjimą, jis apkaltino vyriausybę rinkimų duomenų suklaidojimu, gi jo dukters seniai organizuojami kovos būriai išėjo į sostinės gatves vyriausybės versti. Buvo riaušių, bet tikslo nepasiekta.

Antras balsų skaičiavimas nedavė buv. diktatoriui laimėjimo. Bus daromas dar antras, trečias ir ketvirtas balsų skaičiavimas, nes to reikalauja įstatymas. Kariuomenės vadovybė naujos diktatūros nebepasiekė, todėl gal ir pasiseks kuriam nors buv. diktatoriui draugų atkalbėti jį nuo pastangų tapti prezidentu smurto keliu. Jam dabar jau 70 metų.

Būdamas diktatoriumi, gen. Rojas susikrovė didelius turtus, užveisė visur korupciją, bet dabar į rinkimus išėjo kaip biednuomenės draugas-liaudies prezidentas. Ir surinko pusantro milijono balsų.

V. Vokietijos užsienio reik. ministras W. Sheel (dešinėje) su svečiu Kanados užs. reik. ministru M. Sharp, kurs buvo atvykęs pasitarti NATO reikalais. Mat, Kanada ištraukia iš V. Vokietijos vieną karinį dalinį, bet jo vietoj nori kuo kitu atlyginti.

Vakaras su tautiečiais praėjo draugiška atmosfera

Anatolij Martschenko, Sovietų piliečio ir politinio kalinio, atsiminimai iš koncentracijos lagerio išversti ir paskelbti Frankfurte, Vokietijoje, knyga — "Anatolij Martschenko Meine Aussagen".

Autorius pasisako, ko norėjęs šiuos atsiminimus skelbimas. "Norėčiau, kad mano liudijimas apie sovietinius koncentracijos lagerius ir kalėjimus politiniams kaliniams būtų žinomas kitų kraštų humanistams ir pažangiesiems žmonėms". Tik vienas dalykas jam davęs stiprybės išverti: "viltis išeiti ir papasakoti visiem, ką aš esu matęs ir išgyvenęs... Aš tai pažadėjau savo draugams, kurie turėjo likti už grotų ir spygliuotų vielų dar ilgus metus". Gera esą, kad Stalino lageriam nuplėšta kaukė. "Bet ir bloga bei pavojinga, nes sudaroma įspūdis, jog visa tai, kas aprašyta, teltiesia jau tik praeitį; kad šiandien to nesą ir negalėtų būti". Tačiau šiandieniniai sovietiniai lageriai esą tokie pat baisūs kaip ir Stalino lageriai arba kai kuriais atžvilgiais net blogesni. "Visi turėtų tai žinoti". Lagery Martschenko buvęs drauge su poetu Julij Daniel, ir tas jam pasakęs: "Čia tu tapai nebylys, bet ir labiau subrendai... ne kiekvienas, kuris turi akis, regi tiek kaip tu".

Prof. J. E. atsuntė mum to veikalo ištraukėlę, kurioj pasakojama apie baltiečius tame lagery, kur buvo Martschenko.

Mordovijon — rašo Martschenko — atgabunami politiniai kaliniai iš visos Sovietų Sąjungos, iš visų respublikų, ypačiai daug ukrainiečių ir baltiečių — lietuvių, latvių ir estų. Nežtenka to, kad juos atgabeno į Rusiją, į lagerį; kai atvyksta jų gimines aplankyti, juos verčia tarp savęs kalbėtis rusiškai, kad suprastų prižiūrėtojas. Kaliniai tarp savęs, žinoma, kalbasi savo gimtąja kalba, dainuoja savas dainas ir slaptuose vakariniuose susibūrimuose deklamuoja savus poetus, rašytojus.

("Respublikiniai" lankytojai):

Lagerius kartais lanko įvairių respublikų atstovai. Šie "atstovai" nesišiūri, kokiose sąlygose jų tautiečiai gyvena; neklausinėja, kaip jiems einasi; jie net vengia tiesioginio pasikalbėjimo su kaliniais — bijo, kad jų neapkalbintų klišantis ir lagery vidaus reikalus. Jie kalbasi tik akivaizdoje lagery vadovybės ir valstybės saugumo atstovų. Kartais šie respublikiniai "atstovai" yra tiesiog iš saugumo komiteto ir net saugumiečių uniforma! Jie nieko nenori nei matyti nei girdėti apie lagery gyvenimą. Jie mielai užmerkia akis ir užsikimšę ausis. Jie tik ima kalbėti apie gyvenimą jų respublikose. Kaliniai taip pat nenori jų klausytis. Kaip galima patikėti žmogum, kada savo akim matai, kaip jo kinkos dreba prieš valstybės saugumo komitetą. O jis

Kaip sovietiniuose koncentracijos lageriuose baltiečiai bendrauja su atvykstančiais iš tėvynės

tuo pat metu kalba, koks geras, laisvas yra jo ir kitų gyvenimas!

Pradžioje mažai kas eidavo į tuos "susitikimus su tautiečiais". Bet tokia pat prievarta kaip ir politinius pokalbius kalinius imta vartoti ir į šiuos susitikimus. Paskui su valdžios atstovais atvykdavo į lagerį ir kokie nors mėgėjai menininkai. Tada jau į tokius pobūvius susirenka pilnas klubas ir valgomoji salė. Atvyksta ne tik latviai arba ukrainiečiai, bet ir kiti kaliniai. Visi nori pasiklausyti dainų, deklamacijų, pasižiūrėti šokių. Scenoje menininkai pasirodo su tautiniais, "ne su kalinių drabužiais. Prima labai nuodirdžiai (ne taip kaip kalbėtojus); iš dėkingumo įteikia jiems gėlių.

(Baltietis syki įteikė ir kalbėtojui):

Vasarą 1965 metais pas mus į lagerį Nr. 7 atvyko atstovai kažkurios baltiečių respublikos; po prakalbos žadėjo koncertą. Klube susirinko labai daug žmonių. Kaip įprasta pirmiausia buvo "atstovo" kalba. Kai ją baigė, iš salės buvo keletas paklausimų — ir tai įprasta. Kalbėtojas negalėjo jų atsakyti — pasijuto prispirtas į kampaną, nes kaliniai nesibijojo tokių klausimų, kokių už lagery ribų nebuvo klausama. Pokalbiui vadovavo kaip paprastai pareigūnas išpėdamas:

"Draugai, nekreipkite dėmesio į provokuojančius klausimus — pas mus netruksta provokatorių".

O kaliniam kalbėjo:

"Čia regimai tebėra žmonių, kuriems sugriežtintos drausmės nepakanka. Jie gali gauti ir ypatingo lagery bausmę!" Staiga jaunas kalinys baltietis įžengė į sceną — buvęs teisių fakulteto studentas. Rankose laikė popierį stipriai suvyniotą puokštę. Rodė, jis norėjo atvykusiem savo tautiečiams įteikti gėlių. To iki šiol dar nebuvo buvę. Gėles įteikdavo menininkams, bet kalbėtojam — niekad.

Salėje pritilo. Vaikinas kreipėsi į kalbėtoją:

"Leiskite man visų mano tautiečių vardu įteikti jums gėlių, kurios auga čia, toli toli nuo jų tėviškes!"

Jis aišku, kalbėjo rusiškai, kad visi suprastų. Kol truko jo trumpa kalba, salėje iš visų pusių ėjo pasipiktinimo šūktelėjimai:

"Gėda!"

"Pataikūnas!"

"Padlaižys!"

Manje viskas virė iš pasipiktinimo: kaip su tuo vaikinuku galėjo susidraugauti Krivcov, Rodygin? Tuo tarpu kalinys baigė savo žodžius ir puokštę perdavė kalbėtojui. Kai tas pamėgė, kalinys staigiu judesiu nuplėšė popierį, ir visi pamatė,

kad puokštė buvo iš spygliuotų vielų. Iš karto salėje ir scenoje visiem kvapą užmėgė; dar nesusivokė, kas čia nutiko. Kalbėtojas su savo puokšte sviro nuo vienos kojos ant kitos. Po kelių minučių salėje pakilo audra. Nei prieš tai, nei po to aš negirdėjau tokio pritarimo. Plojo tikra žodžio prasme visi; net mum žinomi šnipeliai ir kolaborantai su raikščiais ant rankovės.

Pirmas susigriebė valstybės saugumo įgaliotinis. Greitu žingsniu priėjo prie kalbėtojo ir atėmė iš jo puokštę. Bet ir jis nežinojo, ką su ja daryti — ar išbėgti su ja iš salės? Pagaliau jis atsisėdo į savo vietą ir "gėles" pasidėjo prieš save ant

stalo; paskui paėmė jas nuo stalo ir pakišo po kėde. Salė vis dar siautėjo.

Vaikinas, kuris buvo įteikęs puokštę, nulipo nuo scenos ir ėjo per minią. Prižiūrėtojai puolė prieš jį, o kaliniai ėmė šaukti ir staigti. Politinio švietimo vadovas kažką pasakė pareigūnui, o tas nuskubėjo pas prižiūrėtojus, jiems kažką įsakė, ir jie vaikiną paleido. Visi mes žinojom, kad paleido neilgam, tik tol, kol yra svečių.

Kažkaip salė apsimirino. Į tribūną išėjo dar vienas iš svečių; pasakė, kad tai buvusi storžieviska provokatoriaus išdaila, kaip draugas viršininkas kad buvo pasakęs. "Mes betgi

žinome, kad čia esančių dauguma įvyki supranta teisingai ir draugą smerkia".

Kažkas į tai šūktelėjo:

"Jūs matėt ir girdėjot, kaip dauguma smerkia. Neapsigaukinėkite!"

Kalbėtojas suglumo. Tuojau buvo paskelbtas koncertas.

Po koncerto menininkams buvo įteiktos gėlės — tikros gėlės. Kaliniai ir menininkai keitėsi žvilgsniais, vieni kitus suprasdami ir vieni kitiem šypsodamiesi.

Vakare vaikas buvo įmestas į karcerį, po 15 dienų jam buvo pagriežintas režimas.

Keletas dienų po šio nuotyčio lagery laikraštis "Už pasižymėjimą darbe" buvo parašyta, kad "...lagery Nr. 7 vakaras su tautiečiais praėjo draugiška atmosfera".

New Yorko tautinių šokių grupė gegužės 16 švenčia savo veiklos 20 metų sukaktį. Sukaktuvinis koncertas bus Marion Manor salėje Brooklyne (buvusioje svabų salėje). Be tautinių šokių grupės dar dalyvauja 21-buoklių sekstetas, vadovaujamas Liudo Stuko.

Nuotr. V. Maželio

AR VAIKAI NORI BŪTI SU TĖVAIS AR BE JŲ?

Tėvų ir vaikų klausimas gyvas tiek vakaruose, tiek Lietuvoje. Apie Lietuvos vaikų santykius su tėvais nuotrupą duoda Švyturys (1969 spalio nr.). Rašo:

"Mes organizavome anonimišką anketinę apklausą. Apklause 450 vienuolikos-penkiolikos metų moksleivių aštuonių respublikos pionierių stovyklose. Paaiškėjo, kad tik 64 procentai apklaustųjų mergaitės ir 50,6 procento berniukai gali daugiau kaip keturias dienas per savaitę pabūti su savo motinomis. Su tėvais (vyrais) vaikai praleidžia mažiau laiko. Didžiąją laiko dalį vaikams tenka praleisti su savo draugais.

"Domėjomės ir pačių vaikų pageidavimais. 14-15 metų moksleiviams pateikėme toki klausimą: "Kur jums labiausiai patinka praleisti laiką?" Stai kaip atsakymai pasiskirstė apklaustųjų procentais:

Namuose su tėvais: mergaitės 29,6 proc., berniukai 17,7; mokykloje: mergaitės 34,9, berniukai 24,0; už šeimos ir mokyklos ribų: mergaitės 28, berniukai 51,8."

"Į klausimą, kaip norėtų praleisti vasaros atostogas (kartu su tėvais ar be jų), iš 450 moksleivių tik 18 procentų atsakė, kad norėtų ilsėtis drauge su tėvais, o 7,5 proc. bevelija atostogauti be tėvų. Likusieji svyravo: jie norėtų pasinaudoti abiem poilsio formom".

"Būtų neteisinga kategoriškai tvirtinti: šeimos įtaka vaikams menkėja visose gyvenimo srityse. Dar visai neseniai mėgstama jaunimo laisvalaikio ir pramogų vieta būdavo kavinės ir kitos viešos vietos. Pastaruoju metu, pagerėjus buit-

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

nėms gyvenimo sąlygoms, šeimos židiny vėl labiau traukia jaunimą".

VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKA

Vilniaus universiteto (dabar — V. Kapsuko) bibliotekai šiais metais sukanka 400 metų. Bibliotekoje yra daugiau kaip du su puse milijonų knygų ir kasmet ji papildoma bent 70,000 knygų.

Apie tą sukaktį šiltai kalbėdami, 12 jaunųjų lietuvių moksleivių savo laiške "Tiesai" (kovo 31) nusiskundė kai kuriais trūkumais ar bėdomis. Jie primena 1968 balandžio 1 d. gaisrą bibliotekoje, kai labai nukentėjo profesorų skaitykla. Remontas turėjęs būti baigtas

per pusmetį, bet... jis tęsiasi ir dabar, be to, bibliotekai ir šiaip trūksta patalpų.

Jaunieji moksleiviai sakosi vargštą ir negalį supraci, kodėl profesorių skaitykloje suvaržytas naudojimas kai kuriomis knygomis, o bendroje skaitykloje tas naudojimas visai negalimas. Jie vis laukia ir nesulaukia normalios darbo bibliotekoje sąlygų. (Elta)

— Vilniuje išleido Jono Basanavičiaus "Rinktinis raštus". 1038 psl. sudėti istorijos, folkloristikos, publicistikos darbai, nemaža laišku. Raštai išleisti 15,000 egz. tiražu. (E.)

— Kaune balandžio 3 mirė rašytojas Karolis Vairas — Račkas. Jis buvo gimęs 1882 lapkričio 4 d. Vairas Račkaskas daugiausia dirbo grož. literatūros vertėjo darbu. (E.)

Trys tautinio atgimimo veikėjai 1913 metais Amerikoje. Iš k. į d. Martynas Yčas, dr. Jonas Šliupas, dr. Jonas Basanavičius. Šią nuotrauką atsuntė dr. Aldona Šliupaitė.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30% Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 4-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARK 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermainis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New York'e, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) paraiškiniai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priedama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakyms vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknėlėms. Taip pat šilkinės, maištos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikitę ir įstikinsitė!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97,9 mc. FM. Direktorius dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105,9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles seštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PHILADELPHIA, PA. — Lithuanian World Review Radio, sekmadieniais 4 val. popiet. WIBF—103,9 FM. Veda G. Mironas ir A. Mažeika, 11 Wickham Lane, Hightstown, N.J. 08520. Tel. (609) 448-4475

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95,7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuvių melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107,9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96,5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101,7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

Vasaros atostogos prie Atlanto

KENNEBUNKPORT, MAINE, garsiajame atostogų krašte, kviečia vėl visus poilsiu sveikame, atgaivinančiame ore. Priimame pavienius asmenis ir šeimas labai palankiomis kainomis. Siemet turėsime ir moderniai įrengtų kambarių, su privačiomis voniomis, dušais ir tt. Sezonas: birželio 26 — rugsėjo 7 d. Dėl rezervacijų bei informacijų kreipkitės: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207-967-2011).

Berniukų stovykla atostogų krašte

KENNEBUNKPORT, MAINE — Tikras poilsis, atgaiva geroje prielaidoje berniukams nuo 8 iki 15 metų. Stovykla prasideda birželio 26 d., baigiasi rugpjūčio 21 d. (galima rezervuoti bet kokiam laikui to sezono laikotarpiui). Stovyklautojų skaižius ribotas, todėl prašome registruotis iš anksto. Berniukai iš New York' apylinkės bus atvežami mūsų parūpintomis priemonėmis. Kreipkitės dėl smulkesnės informacijų bei registracijos: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207-967-2011).

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,

pasaulyje garsiausioje vietoje jau baigiama įruošti. Kiekvienam lietuviui branginančiam savo tautos kankinių atminimą dera būti šio paminklo kūrėjų tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną kopyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš kopyčios dedikaciją!

Rašykite:
LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 E. 68th Street, Chicago, Ill. 60629

CHICAGO

Litas Investing Co., Inc.

Čikagoje kviečia apsisotiti gražiame, moderniame LITO B-vės administruojamame

O' HARE CONGRESS INN

3010 N. Mannheim Rd., Franklin Park, Illinois 60131
Telef. 455-4300

Viešbutis yra arti O'Hare Airport. Transportacija iš aerodromo į viešbutį veltui. Didelė 500 vietų salė ir keturios mažesnės salės yra labai tinkamos konferencijoms, suvažiavimams, vaišėm. Apšildytas baseinas, dideli ir modernūs kambariai, restoranai.

New Yorko apylinkėje smulkesnė informacijom gauti prašome kreiptis į

LITAS SERVICE CORPORATION

84-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti, nuolatini straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Apeliacija į New Yorką

Vėl dėl Bendruomenės rinkimų, dėl kurių pasitaikė klaidingų žingsnių. Pasitaikė klaidų centro valdybai, tarybai, net garbės teismo nariams. Ir kas jų nepadarė, jei stengiasi veikti! Tačiau jie išsiaiškino ir, nors c. valdybos nuomonė buvo kitokia, ji turėjo pilietinės drąsos prisiminti organizaciją drausmės ir savo veiklą priderinti prie nuomonės tų, kurie yra autoritetas pagal veikiančius įstatus. Buvo pademonstruotas susiklausymas. Ir darbas, stabtelėjęs, riedėjo pirmyn.

Dabar tenka kalbėti dėl New Yorko apygardos, kai jos nuomonės išsiskyrė.

★

New Yorko apygarda nebuvo patenkinta centro valdybos įvykdytu nauju apygardų paskirstymu. Nebuvo patenkinta nei garbės teismo išaiškinimu, kad apygardom prieš rinkimus būtų skirtas atstovų skaičius pagal buvusių rinkimų balsų skaičius.

Galima nepasitenkinimą suprasti, kada apygarda turėjo septynis atstovus, o dabar pagal naują tvarką turės du. Rodėsi, kad New Yorkas nusiskriaustas.

(Si tariamoji skriauda nuostatos atrodė skriauda, jei atsižvelgim į faktinę tikrovę. Būtent: pereituose rinkimuose, kai į New Yorko apygardą buvo įjungtas New Jersey ir visa Philadelphia-Washingtono sritis, New Yorko apylinkės sudėjo balsų apie pusšesio šimto, o atstovų iš New Yorko buvo penki, tuo tarpu New Jersey sudėjo balsų tik 20 mažiau už New Yorką, o iš New Jersey atstovų buvo vienas, Philadelphia-Washingtono rajonas sudėjo balsų daugiau už New Yorką, o atstovų turėjo taip pat

vieną. Kai dabar New Jersey ir Philadelphia-Washingtono sritys gavo "nepriklausomybę" — padarytos dviem atskirom apygardom, jos turės savus atstovus, ne iš New Yorko. Vadinasi, nebus jom "skriaudos").

New Yorko apygarda savo nepasitenkinimą nukreipė skundo forma į garbės teismą. Teismas jos skundą rado nesvarstytą. Buvo sušauktas apylinkių pasitarimas. Jei teisingai esame informuoti, pasitarime rimtų abejonių dėl teismo sprendimo ir taisyklių teisėtumo nebuvo. Pagrindinis argumentas buvo ne teisėtumas, o tikslingumas — esą senoji tvarka, praktikuota buvusiuose rinkimuose, buvo tikslingesnė. Pasitarimo išvada — kreiptis į tarybą, kad atidėtų rinkimus ir paruoštų naujas taisykles. Suprantama, naujas čia kelta prasmė.

★

Jei anksčiau kiti bendruomenės organai buvo padarę klaidų, tai šiuo kartu tenka pastebėti apygardos klaidingus žingsnius. Klaidinga ne tai, kad kitaip galvoja; kad kreipėsi į garbės teismą, bet tai, kad teismo sprendimui užbėgo už akių, pasiskelbdama rinkimams netalkinsianti, rinkimuose nedalyvaujanti.

Klaidingas, mum rodo, buvo žingsnis rinkimų komisijos narių ne dėl to, kad jie nutarė iš komisijos pasitraukti, bet dėl to, kad jie esą gražinę kandidatų jų sutikimo lapelius, vadinasi, apygardą palikdami be kandidatų. Keistas rodytų žingsnis, sakysim, išdinkino, kuris, nesutikdamas su banko politika ir pasitraukdamas iš pareigų, sugalvotų gražinti piliečiams ir pinigų, kuriuos jie buvo įnešę į banką.

(nukelta į 6 psl.)

SELMA LAGERLOEFF

LEGENDA APIE KRISTŲ

(2)

Didžiai susidomėjęs berniukas labai atidžiai apžiūrėjo stulpus.

— Negi manai bandyti pralįsti? — vėl švelniai šypsodamas, paklausė motina. — Stebėk, akmenį išdildė norjūstėjai prasmukti pro jų tarpą, bet, tikėk manim, niekam dar tai nepavyko. Eikš gi. Girdžiu gurgždant varinius vartus. Trisdešimt vyrų jau uždaro juos.

Per visą naktį neužmigo berniukas, visą laiką jam akyse stovėjo Teisingumo Vartai, Rojaus Tiltas ir Pasaulio Kunigaikščio Trimitas. Apie tokius nuostabių daiktų iki šiol nebuvo girdėjęs, todėl taip giliai jie įsikverbė jo sąmonėn. Ir kitą dieną apie nieką daugiau nemastė, nors tą rytą jau pradėjo ruoštis kelionėn namo.

Tėvas ir motina buvo labai užsiėmę: turėjo suvynioti palapinę, sudėti visus daiktus ir pakrauti ant kupranugario. Grįžti ruošėsi su gausiu artimųjų ir kaimynų būriu, tad ir pasiruošimas nėjo taip sklandžiai ir

greitai. Berniukas sėdėjo tarp skubančių dirbti, bėmąstydamas apie tuos nuostabių daiktus.

Dar daug kas nebuvo supakuota, tad berniukas pamane, jog suspės nuvykti šventovėn ir dar kartą pamatys tuos nuostabių daiktus. Išėjo niekam nieko nesakęs, nes manė netrukus grįžti. Šventovėn įėjo per kolumnadą ir sustojo ties dviem juodaisiais stulpais. Akys spindėjo džiaugsmu, kad vėl galėjo pamatyti kolonas. Atsisėdo ant grindų ir, žvilgsnį įrėmęs, žiūrėjo aukštyn į gražių stulpų karūnas.

Mastė jis ir apie prasmukimą per plyšį tarp tų stulpų. Visa tai ji taip sužavėjo, kad, užmiršęs viską, tarytum užburtais, ilgai čia sėdėjo.

Atsitiko taip, jog iškilmingoje kolonadoje, kur jis sėdėjo, gyventojų ginčam spręsti susirinko aukštoji teisėjų taryba. Portikas buvo pilnas žmonių. Vieni skundėsi dėl jų žemės ribų pažeidimo, kiti dėl pagrobtos ir suklusotais ženklais paženklintos jų avių kaimenės,

1. DABARTIS NEBE TOKIA KAIP PRAEITIS

Religinis ir tautinis elementas vienas kitu remiasi ir vienas kitą palaiko. Lietuvių gyvavimo praeitis J.A.V.-se rodo, kaip daug ji rėmėsi bažnytiniu vienetu — parapija. Lietuvių labai dažnai augo ar vyto su parapijos pažanga ar smukimu. Ten, kur buvo pažangios ir veiklios parapijos, ten ir lietuvių klestėjo. Kur parapijos apmirė, ir visos lietuviškos veikimas išblėso. O kur lietuviškos parapijos išnyko, — sunyko ir lietuvių.

Siūlosi, tad išvada, kad Bažnyčia per parapiją tampa didesne atrama tautiniam elementui pasireikšti; tas ryšys ir priklausomumas galioja ir dabar. Tačiau kai kurios aplinkybės yra gėros pakitusios, ir dėl to tarp praetis ir dabarties esama nemaža skirtumų.

Anais laikais, kaip visą parapijos vadovavimo ir tvarkymo našta ant savo pečių išnešdavo klebonas, taip dažniausia ir

Chicago lietuvių mokytojų suruoštame simpoziume balandžio 12 kun. P. Geisčiūnas kalbėjo apie tautinio išsilaikymo galimybes atsinaujinančioje Bažnyčioje.

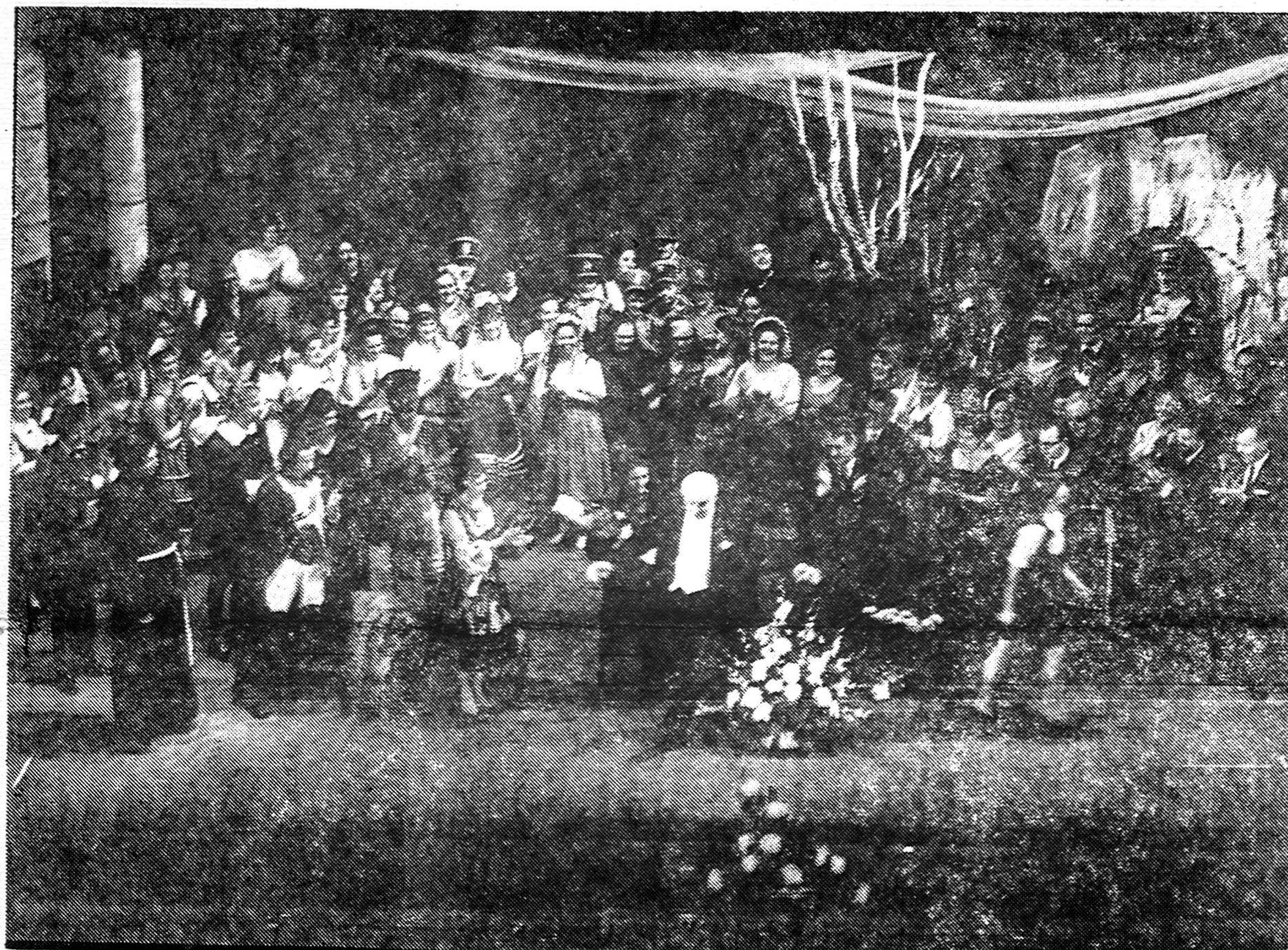
KUN. P. GEISČIŪNAS

lietuvių išsilaikyme jis būdavo pagrindinis veiksnys. Taip būdavo dėka to, kad anuomet Amerikos lietuvių parapijose dirbą kunigai daugumas buvo gimę ir mokslus išėję Lietuvoje. Jie suprato išievių reikalus — jų vargus ir polėkius — jais rūpinosi ir jiems vadovavo. Kai parapijoms augant ar naujoms kuriantis, prirėkdavo naujų lietuvių kunigų, dažnai jų gaudavo tiesiai iš Lietuvos. O šie kartu su dvasine pagalba atsigabendavo ir tautinio gajumo liepsnelę.

Dabarties aplinkybės yra gana skirtingos. Šiandien daugumai lietuviškų parapijų vadovauja Amerikoje gimę ir čia mokslus ėję kunigai. Jie niekad nėra matę Lietuvos, nepergyvenę jos tragedijos. Jiems yra nelengva suprasti pabėgėlių sun-

kumus ir įvertinti jų atsineštus dvasinius lobius. Kartais jiems yra nesuprantami naujų ateivių idealai ir siekiai. Primenu tai ne tam, kad juos apkaltintčiau, — nes daugiausia tai ir nėra jų kaltė, — bet kad išryškintčiau skirtumą tarp praetis ir dabarties aplinkybių lietuvių parapijose.

Būtų netikslu, jei čia nepaminėčiau tų šviesių Amerikos lietuvių kunigų, kurie, nors niekad nėra Lietuvos matę, taisyklai ir sklandžiai vartoja jos kalbą, yra susipažinę su jos istorija ir netolima praetimi ir rūpinasi lietuvių išsilaikymu dabar ir Lietuvos išsilaikinimu ateity. Deja, tokie atvejai nesudaro nūdienės padėties daugumos.

Chicago Lietuvių Opera pastatė Verdi "Likimo galia". Nuotraukoje — vaizdas po premjeros. Priekyje prie gėlių dirigentas Vytautas Marijošius. Nuotr. Z. Degučio

"Ak, kad tai nebūtų visai neįmanoma!" — pamanė. Sujaudintas dėl vargšės moters skaudžios dalios, galvojo, kaip reikia būti teisingam, kad pro čia pralįstų... Vien tik tik dėl tos moters skriaudos norėjo tai padaryti. Būdamas taip pasi- ryžęs, įrėmė tarp stulpų petį, ir kad turtuolis nesąžiningai antrą kartą jos reikalaujant. Jeigu teismas jo ieškinį pripažintų, jis, privaldantis atiduoti jam vergijon savo dvi dukteris, nes pinigų daugiau nebeturint. Vyriausiasis teisėjas paklausė turtuolį, ar jis galės prisiekti, kad skundžiamoji skolos jam negrąžins. Turtuolis atsakė: "Teisėju, esu turtingas žmogus. Argi gaisčiau reikalaujamas iš jos skolos, jeigu ji būtų ją man grąžinusi? Prisiekiau, jog, kaip dar niekas nepaėjo per Teisingumo Vartus, taip ji skolos man negrąžins." Teisėjas patikėjo turtuolio priesaika ir atiteisė iš našlės jo naudai skolą arba atiduoti dukteris jo vergijon.

Berniukas, netoli būdamas, girdėjo ir matė visą tą procesą. Jis pamane sau: "Kaip būtų gera, kad kas nors per tos vartus pralįstų! Juk turtuolis melagalingai prisiekė". Berniukas labai gailėjosi tos vargšės moters ir jos dukterų, pateksiančių negailestingam turtuolio nelaisvėn. Užsuko tad ant artimiausių stulpų pamato, pamatavo ir apžiūrėjo plyšį.

Per žmonių minias bėgte nu-

bėjo į šventovės dalį, kurioje buvo tiltas. Ties praraja išvydęs labai aštrią plieno "lieptą" skiauterę, prisiminė, kad tiltą perėjęs žmogus tikrai neušeis į rojų. Tai jam atrodė svarbiausia. Atsisėdęs ant prarajos krašto, stebėjo tą tiltą ir galvojo, kaip būtų gera ir malonu patekti rojūn ir kaip noriai jis peržengtų tą tiltą, jei tai būtų įmanoma. Taip begalvodamas, ne nepasijuto ištūnojęs čia apie dvi valandas.

Netoli prarajos buvo didelis altorius aukoti aukom. Baltais drabužiais kunigai priminėjo aukas. Kieme buvo daug žmonių, atnešusių aukas, o dar daugiau — šiaip bespoksančių. Pasirodė ten ir vargšės senelis, atnešęs aukoti labai lie- jas. Tuojau įsakė surasti ir atvesti teisman turtuolį, kurį atvedus, priteisė visą turtą atiduoti vargšei našlei už tai, kad šventovėje šventvagiškai prisiekė. Padaręs tokį sprendimą, teisėjas norėjo pamatyti tą mažąjį stebuklą, bet pastarasis jau buvo dingęs!

Pralindęs pro Teisingumo Vartus, berniukas prisiminė savo namo grįžti besiruošiančius tėvus, ir, kad jiems nereikėtų jo ieškoti, norėjo pats grįžti pas juos. Tačiau nejučiomis čia buvo sugaišęs nemažą laiką, nors jam atrodė tik trumpa valanda, ir jis dar panoro pasižiūrėti Rojaus Tiltą.

Per žmonių minias bėgte nu-

Arti sėdėjęs berniukas visa tai matė ir girdėjo. Jam labai pagailo to vargšo senelio. Jis labai gaudinosi, kad niekas tuo tiltu negali pereiti. "Būtų išgelbėtas senelio sūnus, jei auka būtų priimta", — mastė sau vienas.

Labai nusiminęs senelis kietą paliko, o berniukas atsisoto, priejo siūbuojantį ir gurgždantį tiltą ir pabandė pastatyti koją ant karties "skiauterės" ašmens. Visai negalvojo apie rojų sau, o tik norėjo padėti vargšui seneliui išgelbėti jo sūnų. Prisiminęs tačiau, jog perėjimas yra neįmanomas, atsi- traukė. "Tiltas senas, visai rūdijęs suėstas, gal nė nepakel- tų manęs", — mastė. Vis dėlto dar kartą ryžosi pabandyti lai- mę — vėl užkėlė koją ant aštrios pavojingo tilto "skiaute- rės". Šį kartą tiltas lyg apri- mą sustojo siūbavęs, virpėjęs, ir po koja berniukas pajuto tvirtą pagrindą. Zengęs pirmąjį žingsnį, pasijuto lyg kažkieno palai- komas taip, kad nukristi nebu- vo pavojaus. Toji nematoma ge- ga ji, kaip sparnuotą paukštelį, nešė pernešė per tiltą. Po ber- niuko kojomis bevirpą plienas prabilo švelniau, tačiau skambiu tonu. Kieme buvo žmonės iš- girdo tą nepaprastą muziką ir pamatė berniuką gražiai sau be- einantį plieno "skiauterės" aš- menimis.

(Bus daugiau)

2. KAS YRA BAŽNYČIA DABARTINIŲ SUPRATIMU

Bažnyčia — tai tikinčiųjų bendruomenė, kurios visi nariai per krikštą yra atgimę naujam gyvenimui. Juos visus jungia bendri tikėjimo pagrindai, dalyvavimas šv. mišių liturgijoje ir kitų sakramentų malonėje, ir visus vienija regimoji Bažnyčios galva popiežius, Vatikano II susirinkimas Bažnyčią pavadino Dievo Tauta, "sutelkta iš žmonių, žemiškosios bendruomenės narių, kurie yra pašaukti dar žmoniškos istorijai tebesitęsiant sudaryti Dievo vaikų šeimą, skirtą nuolat augti iki ateis Viešpaties". (Pastor. B-čios konst. 40).

Vat. II susirinkimas primena Bažnyčios tikslą, nurodymas jos santykį su žmonija. "Žmonių bendruomenė turi būti atnaujinta Kristuje ir perkeista į Dievo šeimą. Bažnyčia — toje bendruomenėje yra lyg raugas, tartum jos siela." (Ten pat). Tai tas pats tikslas, kurį jai nurodė jos dieviškasis Steigėjas. Tačiau to tikslas siekiamas po Vat. II susirinkimo yra suprantamas plačiau ir pilniau.

Anksčiau Bažnyčia buvo su- prantama tarsi sudaryta iš dvejų skirtingų luomų — dvasi- kių ir pasauliečių, arba akty- vaus ir pasyvaus elemento. Pa- sauliečiai buvo suprantami kaip pasyvi masė, kurios pašventini- mu turėjo rūpintis dvasiškiai. Nors teoriškai visada buvo pri- simenama, kad Bažnyčia turi rūpintis visos žmonijos išga- nymu, tačiau po Tridento susi- rinkimo ir dėl XV šimtmečio pa- tirtos reformacijos baimės, ji buvo linkus užsidaryti savyje.

Iki Vatikano II susirinkimo dvasiškiai Bažnyčioje šalia sakramentų teikimo sudarė ne tik hierarchinę valdymo sistemą, bet taip pat patys tvarkė ad- ministracinius jos reikalus, sprendė įvairių rūšių finansi- nius ir visus kitus klausimus. Ši sistema buvo praktikuojama pradedant nuo aukščiausių Va- tikano kongregacijų ir baigiant kukliausia bažnytkaimio pa- rapija.

Praktiškai daug kur buvo va- dovaujamasi viduramžiais bu- vusia padėtimi, kai parapijos ribose kuone vienintelis ne tik teologijos, bet ir kitų mokslų ir menų žinovas buvo kunigas. Jis tardavo paskutinį (dažnai ir vienintelį) žodį ne tik teologi- niais klausimais, bet taip pat statybos, finansų tvarkymo, nuosavybės pirkimo ar parda- vimo ir kitose srityse. Tokiu atveju parapijiečiai nelikdavo nieko kito, kaip tik vykdyt, kas įsakyta iš aukščiausių. Anglų kal- ba tokios parapijiečio "teisės" buvo nusakomos trimis žodžiais — pay, pray and obey.

Dabar jau visose srityse yra tų rūšių specialistai, kurie savo specialybę tikrai daugiausia nusi- mano už parapijos ar vyskupi- jos dvasinę vadovybę. Todėl daugelis parapijos ir vyskupi- jos reikalų galėtų būti tinka- miau sutvarkyta ir daug klau- simų greičiau ir tiksliau iš- spręsta, jei būtų suteikta gali- mybių tų sričių žinovams panau- doti savo talentus, patirtį ir ge- rą valią Kristaus Karalystei plėsti. Šiais laikais net ir teo- logijos mokslas nėra išimtinai vien dvasiškųjų sritis. Nemaža pasauliečių studijuoja teologiją bei šv. Raštą iki laurų vainikų. Šiandien pasauliečiai įvairiose mokslo ir meno srityse eina ne tik lygiagrečiai su dvasiškiais, bet daug kur yra juos pralen- kę.

Iš dalies dėl to, o svarbiau- sia dėl gilesnio išsivikimo į Baž- nyčios ir žmogaus kaip jos na- rio esmę, Vatikano II susirinki- mas padarė kai kurių svarbių pakeitimų pačioje Bažnyčios

(nukelta į 5 psl.)

ROMANAS APIE NESVYRUOJANČIA NENDRĘ

O. Nendrės "Aidas tarp dangoraižių"

Jau antri metai knygų rinkoje yra O. Nendrės slapyvardžiu pasirašytas romanas "Aidas tarp dangoraižių", bet to romano recenzijų tebuvo vos viena kita.

Slapyvardžio naudojimas sugestionuoja, kad autorius ar autorė tebėra naujokas literatūros kūrimo srityje, todėl ir nenori kritikuoti puolimams išstatyti tikrosios savo pavardės.

Romanas vaizduoja naujosios ("dypukų") lietuvių kartos atvykimą ir įsikūrimą Amerikoje. Veiksmas prasideda ankstyvu rytmečiu, laivui artėjant prie New Yorko. Tolumoje jau matoma Laisvės statula ir didmiesčio dangoraižiai. Keleivių tarpe yra ir vyriausioji veikėja Aldona Duobienė, mokytoja, studijavusi net Prancūzijoje, mokanti daug svetimų kalbų ir labai religinga moteris. Rusai, okupavę Lietuvą, suėmė ir išvežė į Sibirą jos vyrą, ir ji neturi apie jo likimą jokių žinių. Su ja trys mažamečiai vaikai: Algis (14 m.), Vyga (10 m.) ir Lirga (8 m.).

"Aldona stebi skubančius keleivius. Paskui išžiūri į Amerikos krantą, aiškiau matomus dangoraižius.

— Nuo šios dienos mūsų gyvenimas bus aidas tarp dangoraižių!" — atklysta mintis" (7 psl.).

Štai ir paaiškėja romano pavadinimas. Jį dar pakartoja vyro pusbrolio, lydėdamas Aldoną pirmą dieną į darbą ir džiaugdamasis jos gera orientacija mieste:

— Esi gabi mokinė! — pagiria ją Jonas. — Be reikalo Bronė jaudinasi, kad paklysi, dingsi be žinios, kaip aidas tarp dangoraižių (85 p.).

Toliau (180 p.) Aldona savo išvežtąjį vyrą palygina su tvirtu ažuolu, o save — su svyruojančia nendre. Jei Aldona yra Nendrė, tai turime reikalo su autobiografiniu romanu.

Tiek romano pavadinimas,

tiek autorės (kas yra romano autorė, galima rasti LE papildymų tome) slapyvardis iš anksto įtaigoja, kad čia bus vaizduojama kažkas silpno, nepastovaus. Pažiūrėkim, ar taip tikrai yra.

Moteriškai su trimis mokykliniais vaikais įsikurti naujame krašte, Amerikoje, be abejo, nėra lengva. Aldona, trijų vaikų motina, viena šeimoje tėsa darbinga, ir į darbą vyro pusbrolio ji nuvežama jau rytojaus po atvykimo rytą. Gavusi darbą, ji galvoja apie vaikus: "Dievas davė man darbą, kad jie galėtų laimingai aukti (korektūros klaida!) ir mokytis" (49).

Darbas Aldonai nėra malonus, nes ne toks, kokiam ruošėsi (77). Tokius ne savo darbus dirbo (ir tebedirba) tūkstančiai ateivių. Į darbą ji iš anksto žiūri kaip į kančią. Dar tik pamačiusi fabriko pastatą, mąsto: "Nejaugi reiks čia kentėti?" (88). O po pirmo pusdienio darbe, pietų pertraukos metu, mąsto: "Čia mano alyvų darželis ir, tur būt, Kalvarijos kalnas. Jaučiu, kad prasideda bandymų ir kančios laikas" (111).

Pats darbas, kur ji dirba, nėra fiziškai sunkus: siuvykla, kur gaminami karstams įklojimai. Ir nėra neįmokstamas — išmoka ir Aldona, kaip ir vėliau už ją atėjusios. Darbą padaro sunkų pačių darbininkių pavydas, apkalbos, įtarinėjimai, noras įtikti bosui, noras išstumti kitą. Darbovietėje bosas yra absoliutus valdovas, kiti daugiau ar mažiau privilegijuoti: kunigaikščiai, bajorai, valstiečiai. Dauguma, jų tarpe ir Aldona, yra vergai (286). Darbe Aldona parodo angelišką kantrybę. Tačiau angeliškos kantrybės autorė pareikalauja ir iš skaitytojo, kai smulkmeniškai per puslapių puslapius aprašinėja iki siūlo galo patį darbą (89-144 ir 239-307 su mažomis pertraukomis). Tas darbo

aprašymas — tai lyg siuvimo vadovėlis, įterptas į romaną. Autoriui, rašančiai autobiografinį romaną, tos smulkmenos gal labai brangios, bet skaitytojui neįdomios. Gal daug sveikiau būtų buvę, jei visa tai būtų palikę tik autorės privačiame dienoraštyje. Mat, peršasi mintis, kad autorė kiekvieną smulkmeną fikso, o paskui pagalvoja, kad tai galėtų būti geru romano iš darbininkų gyvenimo centru.

Aldona, iškuntusi karčias valandas siuvykloje — ir taip diena iš dienos per šešiolika metų, iki fabriko likvidavimo (314, 352) — tas kančias fabrike ir palieka. Grįžusi namo, dėkoja Dievui už praleistą dieną, už kantrybę ir visą atliekamą laiką skiria savo vaikams. Atrodo, kad nei ji pati vaikams apie savo darbą nepasakoja, nei vaikai neklausinėja.

Aldonos vaikai — tikri angelukai. Jie nesudaro jokių problemų nei motinai, nei šeiminiškams, nei kaimynams, nei mokytojams. Jie auga, pasakytume šv. Rašto žodžiais, taikytai Kristui, metais, išmintimi ir malone pas Dievą ir žmones. Aldona dažnai juos žegnoja, bet smulkiai jų neaprašinėja. Sužinome iš retų prisiminimų, kad jie įstojo į tokią ir tokią mokyklą, gavo stipendiją, baigė. Romano veiksmui einant į galą, daktaro laipsnį gauna Algis ir Vyga, o Lirga dar tebestudijuoja.

Yra žmonių, kurie savo gyvenime sutinka tik blogus žmones, yra ir tokių, kurie sutinka tik gerus. Prie pastarųjų priskirtina ir Aldona su savo vaikais... Jiems visur sekasi. Dar stovykloje prekiautoja Stoenienė už tą patį cigarečių pasukdavo jai daugiau obuolių ar ko kito (9). Tik išlipus iš laivo ir stotyje belaukiant traukinio, kažkokia amerikietė ponida duoda mergaitėms po dolerį, o Algiiui ir Juliiui, išėjusiems pasižvalgyti į miestą, kažkoks amerikietis užsąkęs ir užmokėjęs už pusryčius (11). Pirmajame piknike už gražų šokinimą mergaitės vėl gauna po dolerį (75). Reikia Aldonai darbe žirklių — dovanoja kaimynė (121). Atvažiavusios vyro pusbrolio graborius Jonas Duoba apgyvendina prastame rūsyje — kita kaimynė pasiūlo erdvesnį butą už pigesnę nuomą (163). Reikia indų ir baldų — juos atiduoda tik už perkraustymo kainą našlė Karolina (169). Žinoma, ne visiems taip sekasi. Tą nujaucia ir autorė ir Aldonos lūpomis sako: "Tiesiog patys stebimės, kad mums taip vyksta, kaip pasakoj" (177). Perka namą, ir pardavėjas labai lengvai nuleidžia 1500 dol. (228). Po kiekvieno tokio pasi-

sekimo Aldona įžiūri savo geradarių Dievo palaimos įrankį, per kurį Dievas jai ir jos vaikams teikia pagalbą.

Tuo pačiu laivu į Ameriką atplaukia ir čia nuolat su Aldonos šeima bendrauja Julius Banys, senas Aldonos pažįstamas. "Jis buvo vyro geriausias draugas, juodu buvo vienmečiai, jų tėvų ūkiai buvo viename kaimė. Julius augo ir draugavo iš pat mažens su Jurgiu. Dabar Algiiui jis lyg ir tėvelis, nes, kai tėvelį bolševikai areštavo ir uždarė kalėjimą, o paskui kažkur išvežė, Julius stengėsi Algį globoti" (7). Romane jis vaizduojamas idealiai, kaip vyro alter ego, drauge matomas visose ekskursijose po miestą ir už miesto, piknikuose, tačiau, be 1000 dol. paskolos namui pirkti, jokios kitos paramos Aldonos šeimai nematome. Nors jau senokai buvo žinoma, kad Aldonos vyras Jurgis miręs, tačiau jai tepasiperša romano gale, kai Aldonos vaikai baigė mokslo ir iš šeimos lizdo išskridę, kai, spėkim, ir Aldonos namas jau išmokėtas.

Konkretnės paramos nesimato našlei ir jos šeimai ir iš geriausios draugės, prieš 3 metus į Ameriką atvažiavusios ir gerai įsikūrusios dr. Nikos. Ji tik vieną patarnavimą atlieka skaitytojui. Visą laiką vadina Nika, kartą pavadinimą Monika šlekyte (152). Jei Moniką nukandus pirmą skiemenį, pasidaro Nika, reikia spėti, kad Vygos pilnas vardas yra Jadvyga, bet kas nukasta Lirgai? Abiejų mergaičių vardai vis dėlto parinkti ne tik nepasist, bet ir negražūs.

Romane plačiau paliestas Chicago's Brighton Parkas ir Marquette Parkas, muziejų lankymas, tačiau apie lietuviškąją veiklą — beveik nieko. Tik kartą paminėta, kad ji ir vaikai įsijungė į ateitininkus, kartą vietomis tik istoriškai, o ne literatūriškai perduota.

Smulkmeniškai aprašytas darbas? Bet ar ne smulkmeniškai aprašyti Sinclairio stockyardai, gyvulių gardai, jų piovimas, žarnų išdarinėjimas? Ir čia ir ten smulkmeniškai aprašytas darbas, tik seniau skaitytojas turėjo daugiau kantrybės smulkmenoms.

Romanas rekomenduotinas perskaityti visiems, nepraleidžiant ir smulkmeniškų siuvyklos aprašymų. Gal karstui įkloti pasiūti neišmoksime, bet Aldonos ir visų jai lygių įsikūrimą geriau suprasime. Jį turėtų perskaityti ir ne vieno čia mokslo baigė vaikai, kad suprastų savo tėvų pasiaukojimą juos į mokslo beileidžiant.

Romano kalba paprasta, be ypatingų puošmenų, bet taisyklų, gera, lengvai skaitoma.

PLB ŠVIETIMO TARYBOS BENDRARAŠTIS

1. Praėjusių šeimos ir švietimo metų praga ypatingesnis dėmesys buvo atkreiptas į lietuviškąją šeimą. Išryškėjo daugelis problemų, tačiau mažai teisingai konkrečių būdų šeimai padėti. Bene vertingiausia sugestija buvo iškurti bendruomenės apylinkėse šeimų ratelių, kurie ir būtų pagrindiniai vienetai įvairioms problemoms nagrinėti. Tokių ratelių tolimesnis plėtojimas pristatytas prieš šeimų vasaros stovyklą. Tai atlikti iš centro neįmanoma. Todėl prašom kraštų bendruomenės vadovybes tuoj pat imtis tokių ratelių organizavimo, ir tą darbą įtraukiant vietines organizacijas ir kitus veiksmus, sakysime, lietuviškas parapijas.

2. Švietimo ir šeimos metų praga pradėjome duoti mokytojam atžymėjimo diplomus. Mūsų pageidavimas būtų tą tradiciją testuoti pagal tas patias taisykles. Tam reikaliui atspausdinti nuolatinius diplomų blankus, žaliuos ir rudos spalvos. Be to, kai kuriems kraštais prašydami, dar atspausdinti ir trečios spalvos diplomus mokyklų rėmėjams. Šiems pastariesiems duoti nesurašėm jokių taisyklių: prašom kraštų vadovybes juos duoti savo nuožūra. Blankus galima užsisakyti pas mus.

3. Švietimo ir šeimos metų praga JAV LB švietimo taryba savo leidžiamą švietimo Gairių leidinį pavertė į periodinį spaustuvėje spausdinamą žurnalą. Jis eis kiekvienų metų rudeni ir pavasarį, t. y. du kartus per metus. Metinė prenumerata yra 2 dol. Nuosirdžiai ra-

ginam visuose kraštuose šį leidinį prenumeruoti. Adresas: Mr. P. Maldeikis, 1836 So. 49 Court, Cicero, Illinois 60650, USA.

4. Kanados LB švietimo komisija yra išleidusi kelis šimtus mokomųjų skaidrių iš Lietuvos geografijos, istorijos ir kitų dalykų. Turėdama galvoje tų skaidrių naudingumą ne tik mokyklai, bet ir jaunimui, PLB švietimo taryba, gavusi pašalpą iš JAV Lietuvių Fondo, nutarė po vieną rinktinę skaidrių seriją nusiusyti kiekvienam kraštui nemokamai. Prašome pranešti tikslų adresą, kuriuo reiktų minimas skaidres siųsti.

5. Okupuotoje Lietuvoje šiemet minimas Lenino 100-asis gimtadienis. Labai tiktų ta pro-

ga visose mokyklose ir jaunimo organizacijose turėti specialias pamokas, paskaitas ir diskusijas, nušviečiančias tą žałą, kurią šis žmogus padarė ne tik lietuvių tautai, bet ir visai žmoniškai. Tam reikaliui tiktų panaudoti puikią dokumentinę knygą, Svetlanos Stalinitės kurtą išėjusį leidinį "Only One Year".

6. Laikraščiai ir įvairios institucijos dažnai kreipiasi į PLB švietimo tarybą, prašydami informacijų apie mūsų švietimo būklę laisvajame pasaulyje. Todėl prašom mokslo metų gale painformuoti mus, duodant pagrindinius statistinius duomenis apie švietimo būklę jūsų krašte.

PLB švietimo taryba

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių augštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMEJIMAMS, AUTOMOBILIAMS—Zaporozec ZAZ 966—ribotame skaičiuje; šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausiojo įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036

Telef. 212-245-7905

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 39 Second Avenue	TEL: AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
Brooklyn, N.Y. 11207 — 2947 Fulton St.	647-6576
Brooklyn, N.Y. 11211 — 370 Union Avenue	EV 4-4952
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 331 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halstead Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irrington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irrington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6445
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue	365-5255
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue	246-9738
Lakewood, N.J. 08701 — 288 Main Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06519 — 509 Congress Avenue	LO 2-1446
Newark, N.J. 07105 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. — 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Mass. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Worcester, Mass. 01610 — 169 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

Ona Pliuškonienė, solistė iš Philadelphia, dainuoja partizanų pagerbime balandžio 26 d. Maspetho lietuvių parapijos salėje.

J. Mažilionis

HARTFORD, CONN.

Aido choro dvidešimties Hartfordo mišrus choras "Aidas" susilaukė dvidešimt su puse metų. Atrodo, po pusės metų gaus pilnas "pilietinio" teises. Šis choro amželis ne taip jau lengvai pasiektas. Gimė okteto pavidalu, krikščionių vyrų choro vardu, o subręsti bando susimaišęs su moterimis, pasidarys, kaip muzikos specialistai sako, mišrus choras.

Kartą teko pasižvelgti su šio choro didžiausiais kaltininkais, su muziku Jurgiu Petkaičiu ir Jonu Kodžiu.

Jonas Kodis sako: "1949, pasiekęs šį rožių, parkų ir sodų miestą, ieškojau bažnytėlės, kad padėkočiau Aukščiausiam už laimingą atvykimą į Dėdės Samo žemę. Na, ir viena sekmadienį susiradau lietuvių bažnytelę. Mišrių metu girdžiu gražų lietuvišką balsą nuo vargonų pusės. Susidomėjau, lipu į aukštybes pamatyti balso savininko. Netikiai savo akimis, nagis toks jaunas jaunikaitis, o turi tokį gražų balsą. Vargonus virkdo kaip virtuozas. Prisistatė jam ir sakau, ar nevertėtų ką nors daugiau surasti, kad nerėkėtų vienam vargti "aukštybėse".

Ponas Petkaitis atsako: nieko dar nepažįstu, tai būtų sunkus darbas. Sakau: imk mane į talką, padėsiu, kiek galėsiu, o ir aš pats galiu šiek tiek "rėkti". Čia ir buvo sutarta "sumedžioti" bent keletą vyrų ir steigti okteta. Dviejų savičių bėgyje jau buvo pradėtos normalios okteto repetitijos".

Pirmieji okteto dalyviai dar ir šiandieną verčia dainos vėgą mišriame chore, tai — Jonas Kodis, Alg. Dragūnevičius, Matas Palubinskas, Kostas Jurkevičius ir Vaclovas Neortas.

Choro dalyviai keitėsi, tai natūralu, tik gaila, kad neperdaug atsiranda jaunesnio amžiaus dainininkų, nors paskutiniaisiais metais įstojo keletas vyrų ir moterų, kurie sustiprino chorą. Choro širdis, muzikas Jurgis Petkaitis, laukia dainos mėgėjų papildant choro eilės, o ypač sugrįžtant veteranų dainininkų.

"Aido" choras nebuvo ir nėra vien tik sau. Jį matome kaimyninėse ir tolimesnėse vietovėse: New Havene, New Britaine, New Yorke, Waterbury, Worcester, Washington, Chicagoje ir kitur. Hartforde choras dalyvauja visuose mi-

nėjimuose, gieda lietuvių kopyčioje iškilmingų mišių metu, o kartais talkina ir kitom organizacijom jų parengimuose.

Rengiamas didžiulis koncertas

Siuo metu choras, švęsdamas savo dvidešimtmečio jubiliejų, pasikvietė į talką Philadelphia mišrų chorą "Viltis" ir rengia didžiulį koncertą. "Vilties" choras atliks muziką Br. Budriūno kantatą, skirtą pagerbti mokytojam (ši kantata bus dainuojama ateinančiais metais dainų šventėje).

Hartfordo ir apylinkių seses ir brolius lietuvius kviečiame gegužės 9 atsilankyti į Amerikos Lietuvių Piliečių klubo patalpas, 227 Lawrence St., Hartford, Conn., kur išgirsime naujų dainų su solo partijomis, abu chorais dainuojant bendrai ir atskirai ir pamatysite, kiek choro dalyvių įdėta darbo, o muziką — Jurgio Petkaičio ir Leono Kaulinio — rūpesčio ir kantrybės. Taip pat nepamirškite, kad po koncerto bus šokiai. Groja Radionovo kapela, o bufete rasite įvairiausių užkandžių ir gėrimų. Koncerto pradžia — 7:30 val. vak. Įėjimo auksa — suaugusiems 3 dol., moksleiviams 1 dol. V-as

Dail. Adomo Galdiko pomirtinės parodos atidaryme Chicagoje kalba dr. Rožė Šomkaitė. Nuotr. Z. Degučio

BALTIMORE, MD.

Pirmoji vaikų komunijs buvo gegužės 3, sekmadienį, per 8:30 v. mišias. Tai buvo viena iš gražiausių dienų mūsų parapijoje. Pamaldose dalyvavo labai daug žmonių. Po mišių mokyklos salėje vaikai nusifotografavo.

Motinių pagerbimas bus gegužės 10, sekmadienį. Seimos bendrai priims komunijs per 8:30 v. mišias.

Procesija Dievo Motinos garbei bus gegužės 10, sekmadienį, 4 v. popiet. Dalyvauja visos parapijos draugijos. Bus nešama Marijos statula. Procesija baigiasi rožančiaus sukalbėjimu ir palaiminimu Šv. Sakramentu. Visi parapičiai kviečiami dalyvauti šioje Marijos garbei procesijoje.

Šv. Alfonso suaugusiųjų klubas gegužinė rengia gegužės 17, gražiame Patapasco St. parke. Prasidės 1 val. ir tęsis iki sutemos. Parke yra daug gražių aikščių, aikštelių, kur jaunimas galės pažaisi.

Jonas Obelinis

PHILADELPHIA, PA.

Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti į šį idomų vaidinimą — pagerbti mamytės, pasidžiaugti jaunučių sugebėjimais ir paremti mokyklą.

Bilietai gaunami pas mokytojus, tėvų komiteto narius ir prie įėjimo į vaidinimą.

S. M. J.

Lietuvybės išlaikymas atsinaujinančios Bažnyčios perspektyvoje (atkelta iš 3 psl.)

struktūroje. Pirmiausia jis padidino Bažnyčią Dievo tauta, Dievo vaikų šeima, tuo pažymėdamas, kad visi šios šeimos nariai yra lygūs ir vienodai svarbūs.

Vatikano susirinkimas iškėlė pasaulietį ir pastato į lygį su jo plotmę su jo broliu dvasiškio. Tuo jis nepažemina dvasiškio ir nepaneigia jo sakramentinių galių. Palikdamas jam rūpintis dvasiniais reikalais, nurodo jam bendradarbi. Ne tarną ar talkininką, bet bendradarbi!

Tokiu būdu Vatikano II susirinkimas iškėlė pasaulietį svarbą ir vertę Bažnyčioje, pripažįsta jo teises, ir taip pat priima jo pareigas.

(Bus daugiau)

Mielam Bendradarbiui

A + A

Pranui Pauliukoniui

mirus,

giliausią užuojautą žmonai ir šeimai reiškia

Tėvynės Sargo redakcija

kurie atjauname pranciškonų darbus ir juos remiame. Ypačiai ta parama reikalinga šiuo laiku, kada artimiausioje ateity bus pradėta statyti New Yorko Kultūros židinys — Jaunimo centras, kur bus visos vienuolyno įstaigos ir suksis kultūrinis jaunimo ir žmonių švietimo darbas.

Susirinkimas buvo baigtas malda. Visi buvo pakviesti prie kavutės. Ta jauki valandėlė praleista su pranciškonų provinciolu ir tėvu Steponu, paliks narių širdyse.

M. Minikauskaitė, mokytoja, tretininkų draugijos vicepirmininkė, guli ligoninėje.

M. Baškienė, Sv. Kazimiero parapijos mokyklos darželio mokytoja, jau kuris laikas sunaikinta serga. Ji ir kiti ligoniniai paguldyti Sv. Vincento ligoninėje. Linkime jiems sveikatos.

Sv. Kazimiero mokyklos mokinių choras, vadovaujamas mokyklos vedėjos seselės M. Charlene, birželio 14, sekmadienį, vakare, Jėzaus Vardo aukštesniosios mokyklos salėje, 144 Granite St., Worcester Mass., rengia savo metinį koncertą.

Moteryų Sąjungos pirm. M. Watkins, vicepirm. M. Zemaitienė ir buvusi centro valdybos pirm. J. Mack birželio 21 išvyksta į Romą dalyvauti Lietuvių Kankinių Koplyčios iškilmingame šventinime. Ta pačia proga aplankys ir kitas vietas.

Tragiškųjų birželio įvykių minėjimas įvyks birželio 28 Maironio parke. Rengėjai — Lietuvių Bendruomenė. Visuomenė kviečiama atsilankyti į visus lietuviškuosius rengimus. Įvertinkime rengėjų darbą!

Lietuvių Bendruomenė gegužės 10 Sv. Kazimiero parapijos salėje rengia Motinos dienos minėjimą su programa.

J. M.

PADĖKA WORCESTERIO LIETUVIAMS

Noriu išreikšti ypatingą padėką Worcesterio, Mass., pranciškonų rėmėjų būreliui, įvairiais būdais nuolat palaikančiam mūsų veiklą. Malonu buvo bal. 26 d. dalyvauti jų suorganizuojamame pranciškonų labai pobūvyje Maironio Parke ir stebėtis susirinkusių žmonių didžiuliu palankumu. Būreliui, kuriam priklauso virš 100 asmenų, vadovauja Z. Snarskis.

Pajamų iš bendrų vaišių gauta 250 dol. Jie atiduoti Kultūros Židinio statybai Brooklyne.

Worcesterio lietuvių palankumas pranciškonams teikia vilties, kad ir kitų miestų mums artimi žmonės ateis talkon aukomis iš parengimų, ypač dabar, artėjant prie Kultūros Židinio statybos.

T. Leonardas Andriekus, OFM, Provinciolas

MIRĖ ISTORIKAS PRANAS PAULIUKONIS

WORCESTER, MASS.

Balandžio 29 d. 9:30 val. ryto Sv. Vincento ligoninėje po širdies smūgio mirė istorikas, mokytojas ir visuomenininkas Pranas Pauliukonis.

Buvo gimęs 1904 lapkričio 16 Varšgaluose, Deltuvos valsčiuje, Ukmergės apskr. Mokytojavo keliose vietose Lietuvoje, o vokiečių okupacijos laikui buvo Zarasų gimnazijos direktorium. 1944 gegužės 22 už lietuvišką veiklą buvo suimtas ir išvežtas į Vokietiją prievartos darbam.

Po karo Vokietijoje, Ansbach stovykloje suorganizavo lietuvišką progimnaziją ir jai vadovavo. Vėliau Eichstaetto gimnazijoje buvo vicedirektorium, Schw. Gmuendo gimnazijos direktorium, švietimo v-bos pirmininku. Nuo 1950 Amerikoje, dirbo Worcesterio lituanistinėje mokykloje ir trejus metus jai vadovavo, dėstė Lietuvos istoriją Putnamo sėlių bendrabučio studentėms. Bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, išleido Lietuvos istorijos santrauką anglų k. (1946), vidurinių, naujųjų ir naujausių amžių istorijas (1947-8).

Priklausė ateitininkam, skautam, sauliių mokytojų, istorikų draugijom ir Lietuvių Bendruomenės padaliniam.

Pavasario pietūs

Tėvų pranciškonų rėmėjų skyrius balandžio 26 Maironio parke suruošė pavasario pietus, kuriuos atsilankė pranciškonų provinciolas tėvas dr. Leonardas Andriekus ir tėvas Steponas Ropolas, taip pat ir gausus būrys vietos bei apylinkės lietuvių.

Skyriaus pirm. Z. Snarskis, pasveikinęs visus susirinkusius, už garbės stalo pakvietė: tėvą dr. L. Andriekų, tėvą Stp. Ropolą, Lietuvių Labd. Draugijos pirmininką ir Maironio parko šeimininką K. Adomavičių, tos pačios draugijos kasininkę O. Keršienę, buvusias skyriaus pirmininkes — M. Watkins, kurios vyras neseniai mirė (jis buvo skyriaus steigėjų tarpe) ir Mancevičienę su vyru. Pastaroji, būdama skyriaus pirmininke, daug dirbo tėvam pranciškonam parenti; ji dirba ir dabar, kiekvienais metais organizuodama autobusą į pranciškonų gegužinę; tam darbui jau ruošiasi ir šiemet; gegužinė įvyks rugpjūčio 2 Kennebunkport, Maine, tėvų pranciškonų vienuolyno sodyje.

Pasivaikšius skaniais pietumis, pranciškonų provinciolas išreiškė gilią padėką šio parengimo rengėjams, ypatingai pirm. Z. Snarskiui, ir visiems atsilankiusiems. Kelis žodelius tarė šiuo laikų religinę dvasiją, atsiradusią po antrojo Vatikano susirinkimo. Nežiūrint pasikeitimų Bažnyčioje, tas pats Kristus yra su mumis.

Buvo suaukota daug gražių dalykėlių loterijai. Aukotojai buvo: Tamašauskai, Snarskiai, Čėsna, Bulgarskaitė, Maironio parkas, J. Bruožis ir Miliauskai.

Išreikšta padėka šeimininkėms, kurios nuo ankstybo ryto dirbo virtuvėje, kad laiku pagamintų pietus. Tos darbščiosios bitelės buvo: Maironio parko šeimininkė Kauševičienė, Dabrilienė, Staškienė, Glodienė, Slušnienė, Tamašauskienė ir Snarskienė.

Padėkota ir jaunosiom mergaitėms, apsuksiai patarnavusiom prieš stalą. Mes tikime, kad jos seks tėvų pėdomis ir užaugusios nepamirš tėvų pranciškonų. Tos gerosios mergaitės buvo: Padolskytė, A. Pauliukonytė, R. Klimavičiūtė ir B. Miliauskaitė.

Ačiū ir J. Miliauskui, kuris neturintis susisiekti prie monių nuo Sv. Kazimiero parapijos bažnyčios kelis kartus vėžė į Maironio parką.

Pranas Pauliukonis Lietuvių Bendruomenės suvažiavime 1964 m. sausio 19 d. New Yorke. Nuotr. P. Ažuolo

IŠ VISUR

— Visos trys Vokietijos ateitininkų sąjungos (MAS, SAS ir ASS) ruošia jubiliejinį suvažiavimą Bad Woerishofene, kun. Bungos klebonijoje, gegužės 16-18. Programoj numatyta istorinio pobūdžio prof. Z. Ivinskio paskaita ir simpoziumas, vadovaujamas dr. J. Norkaičio, skirtas perspektyviam žvilgsniui į ateitį. Meniniais parengimais rūpinasi Vysk. M. Valančiaus kuopos moksleiviai ateitininkai iš Vasario 16 gimnazijos. Keletas jų duos įžodį. Mišiom ir pamokslui Sekminių 1 dieną pakvies tas vysk. A. Deksnys.

— Kapitonas Petras Kęstutis Bojevas, antru kartu dalyvavęs Vietnamo kovose, žuvo balandžio 26.

— Kun. Antanas Tranavičius, lietuvių saleziečių centro Frascatyje prie Romos administratorius, mirė balandžio 21 bedirbdamas savo kambaryje, ištiktas staiga širdies priepuolio. Velionis buvo gimęs 1909 Pasvalyje.

— Nauja salė Melbourne Lietuvių namuose iškilmingai atidaryta balandžio 25. Melbourne Lietuvių namai yra patys didžiausi, kokius tik turi Australijos lietuviai. Be salės koncertam, be naujai atidarytos salės didesnio masto susirinkimam ir pobūviams, Melbourne turi gražiai įrengtą posėdžių salę, moterų seklyčią, jaunimo kambarį, erdvią valgyklą ir virtuvę, neskaitant eilės mažesnių kambarių.

— Dail. Vaclo Ratas balandžio 26 Sydneyje atidarė savo keturioliką individualinę parodą, išstatydamas 40 kūrinių.

— Kun. A. Kazlauskas, MIC, Adelaidės lietuvių klebonas, balandžio 25 išskrido į Londoną aplankyti buvusį parapietį. Iš čia vyks į Romą dalyvauti Marijonų vienuolijos visuotiniame suvažiavime. Kelionę išbus apie 5 mėnesius. Išvykusi kleboną pavaduoja iš Chicagos atvykęs kun. A. Spurgis, MIC.

— Dail. Leono Urbono paroda įvyksta Chicagoje, Čiurlionio galerijoje, gegužės 16-24. Parodoje bus išstatyta apie 40 naujausių šio Australijoje gyvenančio dailininko darbų. Parodą rengia "Margutis".

— Leonardas Valiukas, trejus metus redagavęs "Į Laisvę", tolimėnį Lietuvių Fronto Bičiulių organo redagavimą perdavė naujam redaktoriui Juozui Kojeliui. Greitai skaičiuojami gausi dvigubą žurnalo numerį, kurį suredavo abu redaktoriai — Leonardas Valiukas ir Juozas Kojelis. Ir toliau "Į Laisvę" bus leidžiamas tris kartus per metus.

— Dr. A. Gerutis, pasiuntinys patarėjas, balandžio 18 Miunchene matėsi su laisvosios Ukrainos valstybės prezidentu Mikola Livyckiu. Pasitarimų metu buvo pasikeista nuomonėmis Lietuva ir Ukrainą dominančiais klausimais. Tarp kita, buvo aptarti klausimai išplaukiai iš Kremliaus varomos tautinės diskriminacijos Sovietų Sąjungoje nerusikų tautų atžvilgiu.

— Neringoje, Vermonto žaliuose kalnuose vykstančioje mergaičių stovykloje, nuo liepos 5 iki rugpjūčio 1 dvasios vadas bus kun. Jonas Sulcas, SDB, šiuo metu dirbęs Vokietijoje, Vasario 16-sios gimnazijoje. Stovyklautojų registracija vyksta šiuo adresu: Ses. Dalia M. Keblikaitė, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, arba skambinti (203) 928-5828.

Jei "EGLUTĖ" užsakys, Vaikui džiaugsmą padarysi — Skaitant nuofykus Pupučio, Valandos pavirs minutėm.

KIEK LIETUVIŲ GYVENA HOT SPRINGS?

Retkarčiais lietuvių spaudoje pasirodo žinutės apie Hot Springs, Ark., ir ten įsikūrusius lietuvius. Susidaro įspūdis, kad tų lietuvių ten labai mažai, gal kokia 10 šeimų. Tai esą daugiausia pensininkai, o aktyvių verslininkų kaip ir nėra.

Kadangi lietuvis svetimam mieste ieško lietuvių, tai noriu pasakyti, kad taip nėra. Lietuvių ten yra žymiai daugiau. Man net tris vasaras teko gyventi Hot Springs ir naudotis gydomosiomis voniomis. Turėjau progos daug pamatyti ir įsitikinti. Iš tikrųjų Hot Springs yra arti šimto nuolat gyvenančių lietuvių, neskaitant sezoninių svečių. Kasmēt įsikuria vis daugiau žmonių. Štai net 26 sklypai priklauso lietuviams. Kai jie sulauks pensininko amžiaus, čia atsikels gyventi.

Lietuviai verslininkai

Naujam atvykusiam pirmoje eilėje noris žinoti, kur yra tie lietuviai verslininkai. Ten sustojęs, gausi pilną informaciją ir žinoti, ką toliau daryti. Čia yra keli registruoti ir pilnai įteisinti lietuvių verslininkai, kur bus visi modernūs patogumai, lietuviška spauda. Kainos įvairuoja tarp 11-35 dol. savaitę. Savo viešbučių vardus jie paliko amerikoniškus, nes tie viešbučiai turi savo senus klijentus amerikiečius iš jų ir išsilaiko. Lietuviai gi čia tėra tik reti svečiai.

Aš jau trečią kartą sustojau pas Bronę ir Hubert Martin, sav. Southern Hotel Apt., 333 Quachita Ave. (tarti Vošita Ave.). Tai yra kampinis namas miesto centre. Gražūs sodeliai, balkonai, daug erdvės. Dideli švarūs kambariai su virtuvėlėmis ir patogumais. Centrinis šildymas, automatinis keltuvai. Svečiai visi vyresnio amžiaus, tylūs ir ramūs. Iki gydymosi vonių nėra nei pilno bloko. Čia dažnai sutiksi lietuvių.

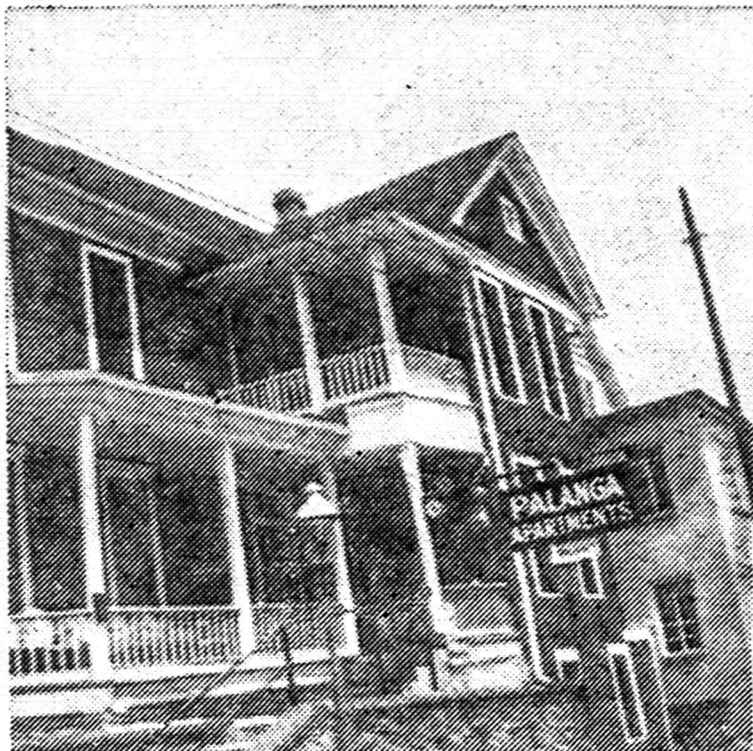
Toje pačioje gatvėje už miesto centro ribų pp. Sakevičių nuosavybė, 631 Quachita Ave., yra Birch Motel. Visas miestelis mažų, švarių namelių su plaukimo baseiniais.

Daug jaunatvės džiaugsmo ir klagesio. Čai patogu studentams, mokyklinio amžiaus jaunimui, šeimoms su vaikais. Iki vonių yra keturi blokai.

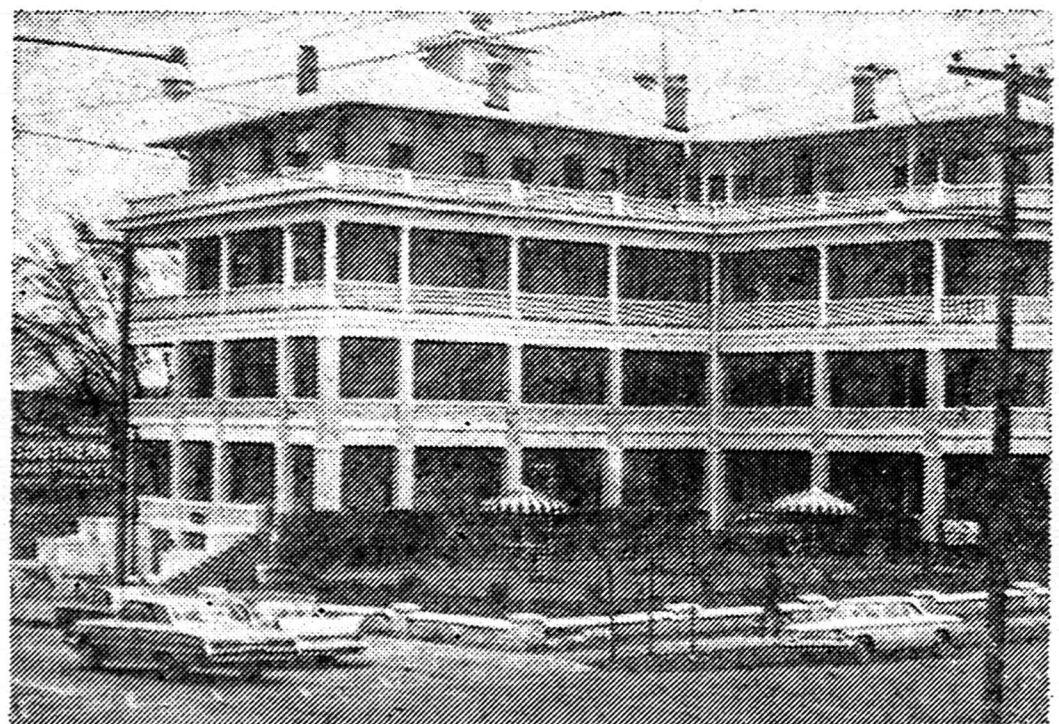
P. Bertulio motelis — King Arthur Court, 1501 Central Ave., yra prie didžiausio Hot Springs greitkelio. Iki vonių yra dešimt blokų. Svarūs moderniai įrengti nameliai, mėgstami pravažiuojančių. Čia yra jauniausias lietuvis verslininkas.

Ina Motel, 741 Park Ave., gražioje rezidencinėje gatvėje, dviejų kalnų tarpukalnėje, maži dailūs namukai. Apie 10 blokų iki maudyklių. Mėgstama lietuvių teisininkų. Čia yra seniausias verslininkas Hot Springse — tai Aleksas ir Stasė Jucai.

Miesto centre, Court ir Chapel St., yra visa kolonija pensininkų lietuvių, kurie dalina si savo butais su pastoriais čia apsigyvenusiais lietuviams. Žemiausias kainos. Salomėja Juskevičiūtė — Chainas, viena iš pirmųjų lietuvių, sėkmingai vedą Beef Bar užėigą ir turi nuosavybę, kurioje nuolat apgyvendinami svečiai. Gražios rezidencijos dr. Z. Mingino, S. Salčio ir kitų lietuvių, kurie turi gražius atostogom butus bei kambarius. Dauguma lietuvių iš šią sveiką koloniją atvykę iš Chicago, bet jau yra iš kitų vietovių ir kolonija gražiai auga. 132 Chapel St. yra P. Petruilionio "Palangos" viešbutis kuriame nuolat gyvena lietuvių pensininkai.

P. Petruilionio vasarnamis Palanga, 132 Chapel St. Hot Springs, Arkansas

Southern Hotel Apts., 333 Quachita Ave., savininkai Bronė ir Hubert Martin, kurie už labai prieinamą kainą parduoda šią nuosavybę.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ

ir įvairius USSR kraštus

naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjams NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma—skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0484
• HARTFORD, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6369
• LOS ANGELES, CAL. — 159 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 378 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 47 E. Milton Avenue	381-8997
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleocker Street	RE 2-7476

Kaip suorganizuoti lietuvių klubą?

Hot Springs sveika ir graži gyventi, bet lietuvių nuobodžiauja. Reikėtų juos išjudinti ir įjungti bent į lietuvių klubą, kur galėtų susitikti, išsikalbėti, pasilinksinti, lietuviškai spaudo paskaityti. Deja, nėra tokio organizatoriaus. Verslininkai užsidarę savuose rateiluose, gi likusiems trūksta energijos ir sugebėjimo patiem vadovauti. Southern Hotel Apt. savininkai mielai suktų bent metam patalpas paaukoti, jei atsirastų žmogus, kuris sujungtų lietuvių ir įsteigtų jiems klubą.

Ir aš mielai persikėčiau iš Floridos į Hot Springs ir mielai pasidalinčiau su Hot Springso lietuviams savo patirtimi, nes eilę metų priklausau lietuvių klubui ir ten eina valgyklos vedėjo pareigas.

Jei būtų toks lietuvis, kuris norėtų čia atsikelti ir organizuoti, būtų labai laukiamas. Tai būtų gražus darbas lietuvių tautos labui.

Kodėl amerikiečiai mėgsta Hot Springs?

Hot Springs garsus savo švelniu klimatu, karštais mineraliniais šaltiniais, kurie gydo nuo daugybės ligų. Ir gamta čia reto grožio. Apsuptas neaukštais, pušimis apaugusiais kalnais, yra daug kvarco kristalų. Ežerai nepaprasto grožio ir labai žuvingi.

Čia vanduo labai tyras ir labai gero skonio. Vanduo žinomas visoje Amerikoje, nes jis pardavinėjamas didmiesčiuose. Čia jo gaunama nemokamai tiesiai iš šaltinių arba restorane jį randi ant stalo.

Amerikiečiai ir kanadiečiai seniai pastebėjo. Taip gydytis suvažiuoja iš tolimiausių valstybių. Vieni pasitenkina dviem ar trim savaitėmis, kiti — pusmečiais ar metais, o dar kiti sugrįžta po 3-4 kartus metuose. Tai priklauso nuo ligos išsėtimimo. Vienus visai išgydo, o kitiems reikalinga nuolatinio pakartojimo.

Mineralinės vonios gydo reumatizmą, artritą, blogą kraujotaką, nervuotumą, kai kurias chroniškas vidurių, odos, inkstų ir šlapimo organų ligas. Tiesiog atjaunina ir sustiprina visą organizmą ir savijautą.

Kai kurie atvažiuoja tik vandens gerti. Tas vanduo gydo įvairius chroniškus vidurių sutrikimus ir žaizdas. Taip pat daugelis, veikiant kalnų grynam orui, visiškai išsigydo chroniškus gerklės uždegimus, bronchitą, sinusus ir sustiprina širdį ilgam laikui be jokių vaistų.

Įvairiomis ligom, o ypač išsėtimom, reikalingas ir skirtingas laikas. Vieni pasveiksta už kelių mėnesių, kitiems reikalingi metai. Gi pensininkai persikelia čia gyventi, norėdami prailginti savo amžių. Jie tikrai laimi ir džiaugiasi savo sveikata.

Sveikatos sumetimais ir aš norėčiau palikti Floridą ir persikelti į Hot Springs. Nors Floridoje gražu ir miela, bet per daug drėgmės ir karščio.

Amerikiečiai sako, kad visą Ameriką išvažinėję, bet sveikatą ir poilsį radau tik Hot Springs.

Hot Springs, Ark., gyvena ir daugiau lietuvių: L. Sakalas, Ch. Latukas su žmona Elena, Drauguliai, Bružai, K. Plepys, A. Bernotai, Mickus, A. Mironienė, F. Mackevičius, J. Sleigaitis, J. Geštautas, J. Grybauskas, S. Šaltis, E. ir E. Juskevičiai, Vaičiuliai, J. ir T. Thomas bei L. Gudeliene, kuri neseniai pirkė nuosavybę ir persikels gyventi iš Bronx, N. Y. Taip nuolat lietuvių kolonija auga.

Paul Karalunas

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedariene, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

Dr. Z. Minginas, E. Juskevičienė, L. Minginienė, S. Juskevičiūtė-Chainas ir Ed. Juskevičius prie savo naujai įgytos nuosavybės Hot Springs, Ark.

NEW YORKO ATEITININKŲ METINĖ ŠVENTĖ

Balandžio 18-19 įvyko New Yorko moksleivių ateitininkų metinė šventė. Jau penktadienio vakarą atvyko svečiai ir atstovai iš įvairių vietų. Suvažio net 9 kuopos: Baltimoras, Bostono, Brocktono, New Haveno, Philadelphiajos, Putnamo, Toronto, Washingtono bei Worcesterio. Atsilankė ir atstovai iš Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybos.

Ekskursija į miestą

Šeštadienį 12 v. Woodhaven pas p. Vainius susitiko šeimnininkai su svečiais. Susipažinę su naujais veidais, visi ruošėsi ekskursijai į didmiestį. Palankiam orui esant, buvo gera proga svečiams parodyti i domesnes vietas nuo Madison Square Garden iki Rockefeller centro.

Apeliacija...

(atkelta iš 3 psl.)

Vargiai tikslingas žingsnis šaukti apylinkių atstovų pasitarimą tam, kad pastatytum juos prieš įvykdytą faktą. Jiem tada belieka dairytis, kas toliau. Ir tas "toliau" tebuvo apeliacija į tarybą.

★

Išeitis po visų tų faktų? Atidėti rinkimus būtų visai bendruomenei demoralizacija. Juo labiau, kad taryba negalėtų "išaiškinti" įstatų tokia prasme, kaip norėtų New Yorkas, nes juos garbės teismas jau išaiškino. Taryba tegalėtų svarstyti, įstatų pakeitimą. Tai nemaža procedūra ir vargiai ar įvykdoma korespondenciniu būdu (nors įstatų projektas jau geras laiko galas komisijos išeiktas tarybai!).

Išeitis šiuo atveju galėtų būti kitokia. Būtent: rinkimai visoje Amerikoje eina, o New Yorko atidedami paskesniais laikais, iki jie paskelbs savo kandidatus (nes kandidatų pristatymo laikas baigėsi balandžio 30).

Kita išeitis: New Yorko apygarda savo pareikšimą apie nedalyvavimą rinkimuose, komisijos narių pareikšimą apie pasitraukimą ir lepių gražinimą — laiko nebuvo, ir visa apygarda rinkimuose dalyvauja, o naujoje taryboje New Yorko atstovai gali kelti įstatų pakeitimą tokia prasme, kokia jiems atrodo tikslinga.

Mum rodosi, pastaroji išeitis būtų visai bendruomenei naudinga ir New Yorkui garbinga. Norėtume tad apeliuoti į New Yorko bendruomenės veikėjus, kad jie, rodė energijos ir susiklausymo kitais atvejais, ypačai rengiant Pasaulio lietuvių seimą, ir dabar rastų savyje stiprybės pasiduoti tai pačiai dvasiai, kaip tai padarė ir centro valdyba.

Bendruomenės solidarumo ir susiklausymo egzaminas būtų išlaikytas garbingai.

Sokių vakare

Paskui visi sugrįžo į savo nakvynių vietas pailsėti. Pavalgę ir apsitvarkę susirinko į Maspetho lietuvių parapijos salę, kur buvo šokiai, pavadinti "Ten toli ošia..." Sokių salė buvo spalvingai papuosta gelėmis, žibintais, ir tai sudarė gana gerą čigoniską nuotaiką. Buvo loterija, kurios premijos buvo sodės, sunkos ir vyno buteliai. Nors ir nelabai sekėsi užtraukti dainą, bet visi gražiai linksminosi ir šoko iki vėlaus vidurnakčio.

Pamaldos bažnyčioje

Sekmadienio rytą 11 val. buvo pamaldos Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje Maspeth. Mišias aukojo kun. Jonas Pakalniškis. Organizuotai dalyvavo visi ateitininkai. Buvo New Yorko moksleivių ir studentų, Philadelphiajos ir Putnamo vėliavos. Lauke prie bažnyčios buvo iškelta Lietuvos trispalvė.

Iškilmingas posėdis

Po mišių parapijos salėje buvo iškilmingas posėdis. Prezidiumą buvo pakviesti še: sendraugis pirmininkas St. Dzikas, MAS centro valdybos pirmininkas A. Puteris ir vicepirmin. G. Juozapavičiūtė, sendraugis centro valdybos atstovas A. Barzdukas, dvasios vad. kun. St. Raila, moksleivių pirm. A. Norvila ir studentų pirm. P. Vainius. Programą pravedė J. Oniūnas.

Pradėta įžodžio davimu. Į jaunučius perėjo L. Vebeliūnas, į jaunius — J. Kulpaitė ir D. Norvilaitė, į vyr. moksleivius — R. Balčiūnas, R. Bobelytė, G. Kregždytė, V. Navickas ir S. Zikaras, į studentus — B. Tutinaitė.

Padėka

Balandžio 19 buvo surengta tradicinė madų paroda, kurios tikslas šiais metais buvo paremti Neringos mergaičių stovyklą.

Dėkojame visiems prisidėjusiems prie šio tikslo įvykdymo: dailininkams V. Ignui, P. Jurkui ir J. Okuniui už paaukotas paveikslus loterijai, pranešėjai Salvinijai Gedvilaitėi — Kernaighan ir visiems modeliams už dalyvavimą programoje. Didelis ačiū Gražinai Tiškei už kailinę apiklę, jos dėka gautą iš Sachs Fifth Avenue mūsų loterijai, ir parūpinimą muzikos padodos metu. Taip pat ponios Endriukaitienei, Koppienei ir Purienei už paaukotas rankdarbių loterijai. Dėkojame visiems, savo atsilankymu parėmusiems Neringos mergaičių stovyklą.

Taip pat dėkojame Andriui Kavaliauskui, Sachs Fifth Av. madų kūrėjui, kuris domėjosi mūsų triūsų, atsilankė į mūsų surengtą parodą ir ją pasižiūrėjo.

Rengėjos

Atkalbėjus ateitininkų credo, iškilmingoji dalis baigta ateitininkų himnu.

Sveikinimai

Davusių įžodį vardu žodį tarė B. Tutinaitė, moksleivių vardu — V. Navickas, Perskaityti du sveikinimai — vienas iš Ateitininkų Federacijos dvasios vado kun. St. Ylos, kitas iš dr. B. Radzivano. Taip pat sveikino žodžiu ir kitų kuopų atstovai.

Sukaktuvinė žvakė

Šventės pagrindinis paskaitininkas buvo dr. Domas Jasaitis. Jis trumpai apžvelgė visą ateitininkijos eigą, skatinamas jaunuolių stoti į ateitininkų eiles. Atžymėdamas ateitininkų 60 metų veiklos suaktį, dr. D. Jasaitis uždegė žvakę ir simboliškai perdavė dviem jaunimui — D. Norvilaitėi ir T. Vainiui. Tai buvo vienas iš gražiausių šventės momentų, pakiliai visus nuteikęs. Šventė baigta Lietuvos himnu.

Tada jau buvo vaisės. Optimistiškai nusiteikęs jaunimas susijungė dainai — "Težydi žemėj sena draugystė, težydi vėlei Lietuva".

Rita Cepulytė

Visi Telefonken produktai laikinai labai atpiginti! Radio Stereo, Tape recorderiai ir kt. Skubiai susiznokite betarpiu su Sparta sav. J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y., 11731 Tel.: (516) 757-0055.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

• Bostono tarptautinėse Lietuvių I neatsilaikė prieš Cambridge I. Nustruktos partijos davė tik tris taškus, kuriuos pelnijo Ozolis, Merkis ir Kestutis Makaitis. Lietuvių II po laimėjimų prieš Bostono Universitetą 3-2, Sharon klubą 3½-1½ ir Harvardo Universitetą 4½-½, praėitą penktadienį pelnijo 5-0 iš MIT, pastariejiems nepasirodžius.

• Kaunietis A. Butnorius užtikrintai pirmąją Lietuvos šachmatų pirmenybę, surinkęs 8 taškus iš 9 galimų! Vilnietis V. Normantas 5½-2½, Lietuvos veteranas Vladas Mikėnas ir klaipėdietis Barstaitis po 5-3. Dalyvauja 16 atrinktųjų.

• Pateikiame A. Butnoriaus laimėtą partiją prieš klaipėdietį Rumiancavą. Butnorius žaidė baltais.

1 P-Q4 — N-KB3	16 N-K4 — N-K4
2 N-KB3 — P-QB4	17 P-B6! — K-PxP
3 P-Q5 — P-QN4	18 N-N3 — 0-0
4 B-KN5 — B-QN2	19 N-B5 — P-Q4
5 BxN — N-PxB	20 R-KR4 — N-N3
6 P-K4 — Q-R4	21 Q-R5 — P-KR3
7 QN-Q2 — P-KB4	22 NxP+ — BxN
8 PxP — BxP	23 QxB — R-QB
9 P-QR4 — PxP	24 R-K1 ir juodieji pasidavė.
10 P-QB3! — B-B3	
11 N-K5 — B-N2	
12 NxB — NxN	
13 RxB — Q-B2	
14 B-Q3 — R-N1	
15 0-0 — RxP	

HAPPY MOTHER'S DAY

The
BLOOMFIELD
SAVINGS
BANK

11 Broad Street
1260 Broad Street
100 Bloomfield Avenue
BLOOMFIELD, N.J.
6% on 2 year time
Saving Account
\$500 or more
Member F.D.I.C. N.J.
Largest Suburban Savings Bank

Point Pleasant
Shell Service
Station

Open Seven Days a Week
General Auto Repairs
Brake and Front End Specialist
801 Arnold Avenue
Point Pleasant, N.J.
Call: 892-9796

Highbridge
Mobil
Service

Open 7 Days a Week
General Auto Repairs
Brakes and Tune Ups
Washington Avenue
Highbridge, N.J.
Call: 201-638-9922

DOWNEY'S
STEAK
HOUSE

705 8th Avenue
New York City
Call —
PL 7-0186

ROGERS CLOTHES
113 Broad Street
ELIZABETH, N.J.
PL 7-7189
'Al servizio del New Jersey'

THE
KNICKERBOCKER
FEDERAL SAVINGS
LOAN ASSOCIATION
722 Lexington Avenue
New York City
Call PL 5-6900

JOE'S
Hudson Esso
Service

Open 7 Days a Week
We Do General Auto Repairs
and Towing Service
200 Hudson Street
HACKENSACK, N.J.
Call: 201-343-3464

BELLACICCO'S
Italian Bread

THE FINEST
217-44 98th Avenue
QUEENS VILLAGE,
New York
479-5100

DANTE
PASTRY SHOP
4715 White Plains Road
BRONX, N.Y.
Call — 994-6180

Andy's
WINES and LIQUORS
184 MYRTLE AVENUE
BROOKLYN, N.Y.
Call 875-3991
We Deliver

FLORENTINE
GARDENS
97 Rivervale Road
Rivervale, N.J.
CONTINENTAL
AND AMERICAN
CUISINE
Call: 201-666-0444

Williamsburgh
Savings Bank

1 Hanson Place
Brooklyn, N.Y.
Call 857-9100

Bob Atlantic
Service Station

Open 7 Days a Week
We do general auto repairs
tune ups and brakes
and towing services
168 South Main Street
PHILLIPSBURG, N.J.
207-859-0117

LARSEN
BAKING
CO.
Inc.

732 Henry Street
Brooklyn, New York
Call:
212 MA 5-1600

FIRST
NATIONAL
BANK
OF
HOPE

HOPE,
New Jersey

Call

(201)

459-4121

leiskomas namų prievaizda
(superintendent) namui prižiū-
žiūrėti — 203 Davis Ave., Kear-
ny, New Jersey. Namas vie-
nuolikos šeimų ir vienos krau-
tuvės. Už priežiūrą duodamas
veltui gyventi butas (3-jų kam-
barių) su visais patogumais, į-
skaitant veltui elektrą ir gazą.
Mokėti angliškai susikalbėti.
Kreiptis į Julijų Paknį, 133 See-
ley Ave., Kearny, N.J., arba
skambinti nuo 3 val. popiet te-
lefon. 998-0615.

Kas norėtų skelbti Darbininke
prašomas skambinti:
GL 2-2923

DISPLAY

Continental Translators if you have
language difficulties getting a N.Y.
drivers license or changing out of
state, call us. All service done in
native language. Tel. 212-982-9844

H. W. FEMALE

EXPERIENCED SECRETARY
Salary open. Nice working condi-
tions with Import and Export ex-
perience—will train if necessary—
INDUSTRIAL COMPONENTS, 328
St. Marks Avenue, Brooklyn, N.Y.
Call 212-638-4726

EXPERIENCED BOOKKEEPER
Salary open. Nice working condi-
tions with Import and Export ex-
perience. Will train if necessary—
INDUSTRIAL COMPONENTS, 328
St. Marks Avenue, Brooklyn, N.Y.
Call 638-4726

HELP WANTED

Experienced Dressmaker in fitting,
cutting and sewing full or part time
Design for Living — 1992 Nostrand
Avenue Brooklyn 434-5701

OPERATORS earn \$100 and up, or
piece work plus benefits and op-
portunity for advancements: with
experience on pockets, zippers and
hemmer work on children's box
shorts. Steady work — BARONCI,
7th floor, 54 Bleecker St. (Corner
Lafayette) New York City.

Specialiai į
LIETUVĄ

Visi mokesčiai ir išlaidos už-
mokama čia. Gavėjas nieko
nemoka.

SPECIALUS I — \$38.50
10 sv. taukų, 10 sv. miltų,
10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.

10 SKARELIŲ — \$46.80
5 vilnonės skarelės, be kutų,
didelės ar mažos gėlės ar tur-
kiški pagražinimai ir 5 šilki-
nės skarelės, visokios spalvos.

DYGSNIUOTAS NYLONO
ŠVARKAS — \$45.00
Populiariausia ir naudinga
dovana Lietuvoj—dygsniuotas
nylono švarkas su šiltu
pamušalu—labai šiltas žiemą,
100% nepermerkiamas ir
neperpučiamas, išverčiamas—
viena pusė juoda, kita mėlyna
— vyram ar moterim. Visokie
dydžiai.

SPECIALI PASIOLA
Kailinių imitacija, padaryta iš
garsios Borgana medžiagos —
kaip kailiniai (tamsiai ruda)
ar persiška avis (juoda) už
nenukonkuruojamą kainą —
viskas už \$99.00

UŽSISAKYK DABAR —
UŽSISAKYK TIK PER

INTERTRADE EXPRESS
CORP.
125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530

Reikalaukite veltui siunčiamų
katalogų!

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY
COMPANY
Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N.Y. 11208
Allen R. Shipley

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

DRIVERS WANTED must be ac-
quainted with N.Y. Metro. area: full
& part time day and evening shift,
fringe benefits included. Apply AIR-
PORT LIMOUSINE CORP. Build-
ing #57 Newark-Airport, Newark,
N.J. Call 201-643-0060

Exp Mechanic steady work good sa-
lary nice working conditions work
near home EDDIE'S 109 INC. 185
Merrick Rd. Merrick, L.I. New York
517 MA 3-8693

Maintenance man Amityville area
painting outside work. General re-
pairs etc. 40 hr week plus benefits
Steady work — 516 AM 4-1662

TRUCK MECHANICS
GRADE A
Top Wages — Union Shop
Good Condition
Call Mr. Febbo
(201) 434-1600

General Maintenance Man — handy
with tools to work out of Edison,
N.J. Ample knowledge of English
necessary. Connect yourself with a
good concern. Good conditions, sa-
lary commensurate with ability. Call
Mr. K. Winkey — 201-985-2460

Experienced WOODWORKERS —
thoroughly experienced Foreman &
Supervisor to run and operate plant.
Top salary. Good benefits. English
required. (516) 277-3083 or (516)
665-5452 (leave name and phone).

SERVICE

G & R PAINTING
INSIDE and OUTSIDE
All work done at reasonable rates
All Work Guaranteed
— Call OL 5-9186 —

JIMMY SKINNER
FURNITURE POLISHER
Burn and Touch Ups
All work guaranteed. Free estimates
CALL 855-2466

EDDIES OF RINGWOOD
Serving all New Jersey
Towing - Road Service - 24 Hours
— Round the clock radio dispatched
Call 201-962-7111
19 Carleton Dale Rd. Ringwood, N.J.

DOUG'S AMOCO
SERVICE STATION
Open seven days a week—24 hours
a day. Complete Auto Repairs Road
Service and Towing. Route #22 —
Union, N.J. Call: 201-688-9742

PLASTIC INJECTION
MOLDING
Open time 6-24 Oz quality short or
long runs competitive prices. Call:
516-378-9178, ask for Mr. Martin
Quinn

RIVERDALE T.V. AND
COLOR SPECIALIST
\$12.95 Service Charge
including color adjustment and rad
checked by machine
Call: 914-237-0100 anytime

Mario's Auto Inspection & Repair
Sta. headlight adjustment, wheel a-
lignment, motor tune-up, brake ser-
vice. Shell Bay, Mayville, N.J. Cape
May Court House (8 am-5 pm closed
Sun-Mon) 609-465-5607 Owned &
operated by Mario De Santis.

Air conditioning warning — check
your air conditioning system before
the hot weather comes. Phone Colon
Airconditioning. We sell and service
and install Air Conditioners — 623
East Tremont Avenue Bronx, N.Y.
— 212-299-1565 —

BEAUTIFUL PRIVATE HOME —
for Elderly People excellent meals
and care 2 Catholic Churches within
the area. Mrs. Carnival No. 10 West
Hickey Street Spring Valley, New
York. Call: 914-352-4532

J & M Building Maintenance handi-
man service — carpentry, painting,
plastering, electrical work, heating,
brick work. 385-9395; nites 385-1933

GI-GI's Grooming Salon — artistic
grooming AKC puppies all breeds
handling — 1 North 4th Street Har-
rison, N.J. Call 201-483-4248

CHEZ CIRO
BEAUTY SALON
The Newest Salon in Throggs Neck
... The Comfort and Elegance of
your Living Room... At Reason-
able Prices. — 3814 E. Tremont
Ave., Bronx, N.Y. — TY 2-1115

SOPULINGOSIOS DIEVO MOTINOS LIETUVIŲ
PARAPIJA, KEARNEY, N.J.

ruošia

7 DIENŲ KELIONĖ Į BERMUDĄ
liuksusiniu graikų "OLYMPIS" laivu

Visad pirmos klasės patarnavimas

Penki valgymai kasdien - Filmai - Bingo
Kiekvieną vakarą šokiai, grojant orkestrui

Išvykstama gegužės 29

Grįžtama birželio 5

KAINA — NUO 250 DOL. AUKŠTYN

Rezervacijos priimamos iki
gegužės 15 d.

Bermudoje laivas bus naudojamas kaip hotelis
valgymai ir nakvynei.

Kreiptis:

REV. ALFRED T. ŽEMEIKIS
136 Davis Avenue
Kearny, New Jersey 07032

Telef. (201) 998-4616 arba (201) 998-1454

N.Y. TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS

20 metų veiklos sukaktuvinis

KONCERTAS

Gegužės 16 d. 6:30 v. vakaro

MARION MANOR
(buvusioj švabų salėje)
474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N.Y.

PROGRAMOJE:

N.Y. TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE, vado-
vaujama Jadvygos Matulaitienės
ŽIBUOKLIŲ MOTERŲ SEKSTETAS, va-
dovaujamas Liudo Stuko
Šokiams gros Gutauskų orkestras.

Įėjimas suaugusiems — 4 dol.;
moksles einančiam jaunimui — 2 dol.

Visi maloniai kviečiami!

Komitetas

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULS KRAUTUVES 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Antanas Gudaitis, iš Richmond Hill, savo mirusį broį Viktorą Gudaitį į Lietuvį Fondą įrašo su 1000 dol. įnašu.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus gegužės 13 dieną 7:30 v.v. pas Teodorą Penikienę, 85-23 87 St., Woodhaven, N. Y.

Dr. V. Vygantas, pakelyje į Korėją, dienas sustojo Taipei, Formozoje, iš kur valdoma laisvoji Kinija. Iš Taipei jis atsiuntė sveikinimus ir Darbininko redakcijai.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos New Yorko skyrius gegužės 8 d. 8 v.v. Kultūros židinio patalpoje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. šaukia susirinkimą. Susirinkimui pajavairinti bus rodomas spalvotas techniškas filmas. Kviečiama dalyvauti visus esamus ir būsimus narius. — Skyriaus valdyba.

Lietuvių Fronto Bičiulių apyg. suvažiavimas

Balandžio 26 Maspetho lietuvių parapijos salėje tuoj po 12 val. mišių įvyko Liet. Fronto Bičiulių Rytų apygardos suvažiavimas. Dalyvavo bičiuliai iš Philadelphijos, Waterburio, New Yorko ir iš Newarko. Viso apie 40.

Trumpu žodeliu pradėjo apygardos pirm. J. Ardys, pirmininkauti pakvietė J. Gelumauską, iš Waterburio, sekretoriauti M. Raugienę, iš Philadelphijos.

Pradžioje padaryti atskirų vietovių veiklos pranešimai. Apie Vliko veiklą pranešimą padarė Romas Kezys. Dėl pranešimų buvo gyvos diskusijos.

Apie ateities veiklą ir planavimą paskaitą skaitė Antanas Sabalis. Paskaita buvo konstruktyvi, įžvalgi ir kartu konkreti, išryškinti svarbiausius uždavinius.

Apygardos naują valdybą sudaro visų sambūrių pirmininkai. Jie išrinkti savo pirmininkais.

Pasibaigus laikui, susirinkimas buvo sutrumpintas. Ketvirtą valandą konferencijos dalyviams buvo užkandžiai. Tuo pačiu metu pasirengta ir vakarinei programai, kuri buvo skirta Lietuvos partizanams pagerbti.

Rašomos maž. įv. kalbomis, Radio stereo ir kt., Color TV, Computeriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y., 11731 TEL.: (516) 757-0055.

Parduodamas tautinis kostiumas. Skambinti po 7 v.v. (201) 763-76622.

FILATELISTAI!

Siunčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

Prabėgo vieneri metai nuo mūsų brangaus ir neužmiršiamo vyro ir tėvo

AŲA

JUOZO SUKIO

mirties. Šių metų gegužės 9 d. 9 v. ryto Tėvų pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y., bus aukojamos mišios už jo vėlę. Maloniai prašom gimines ir draugus į prisiminti.

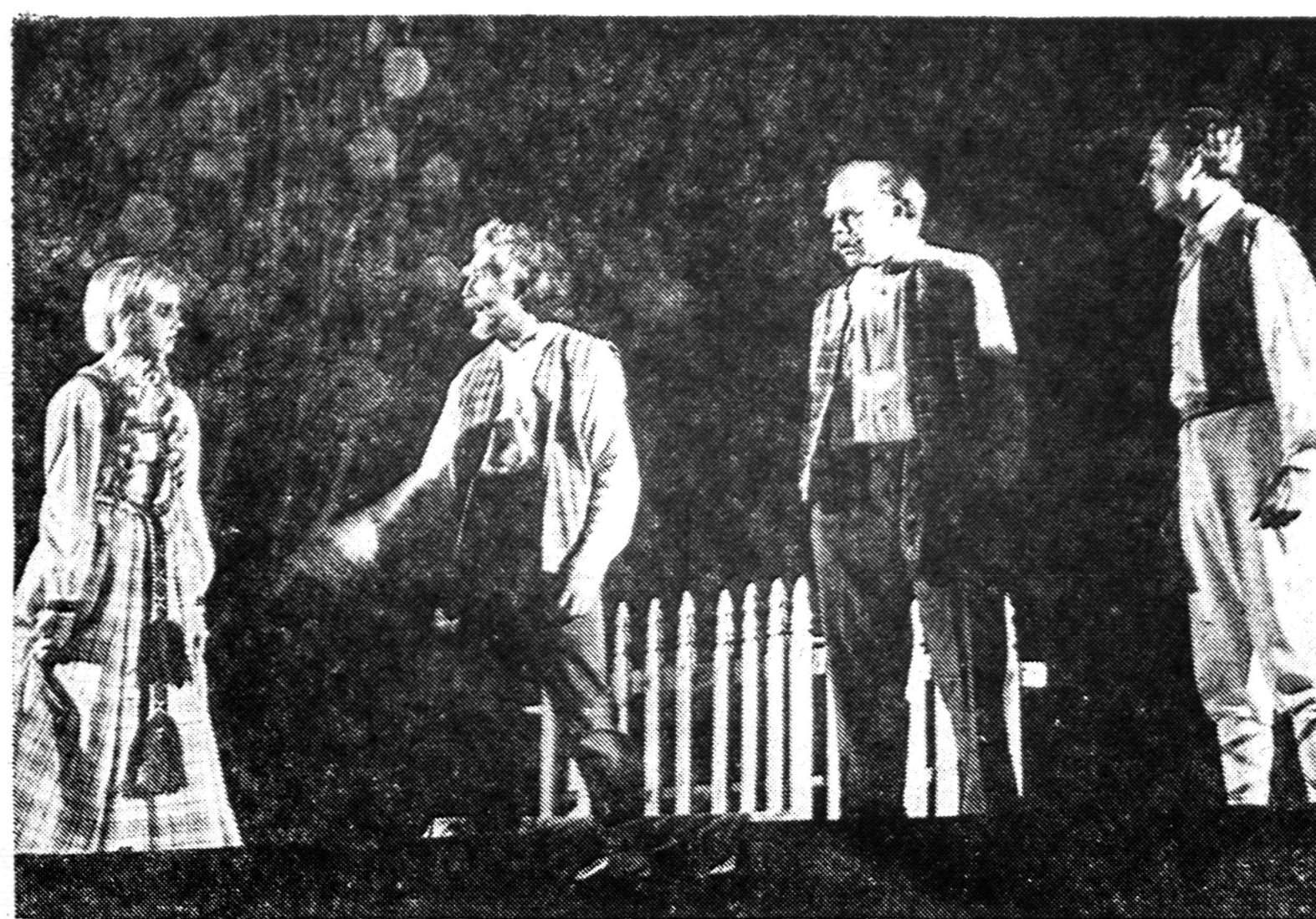
Zmona ir vaikai

ELIZABETH, N.J.

40-ties valandų atlaidai Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje buvo praversti balandžio 19, 20 ir 21. Pamokslus lietuvių ir anglų kalbomis sakė T. Vytautas Balčiūnas, O. F.M. Atlaidai buvo baigti iškilminga ir įspūdinga procesija. Procesijoje dalyvavo ir parapišės mokyklos mokiniai. Pažymėtina, kad šioje mokykloje yra tik keletas lietuviukų, tačiau procesijos metu jie pakaitomis su parapijos chorą giedodavo lietuviškai.

Atlaidų metu giedoti, vargoninkauti ir diriguoti talkino šie vargoninkai-muzikai K. Bagdanavičius, J. Čižauskas, Alg. Kačanauskas ir J. Stankūnas. Jiem nuosirdžiai dėkojame.

Seštadienės mokyklos tėvų komiteto pastangomis gegužės 3 Elizabetho Lietuvių Laisvės salėje buvo suvaizdinta P. Juraus parašyta "Raudonoji Kepraitė". Vaidino Brooklyno liuanistinė Maironio vardo mokykla.

Chicago scenos darbuotojai gegužės 2 buvo atvykę į New Yorką ir čia suvaizdino Bubulį ir Dundulį, A. Rūko 3 veiksmų komediją. Iš k. į d. L. Petravičiūtė, J. Kelčius, L. Barauskas, A. Dikinis. Nuotr. V. Maželis

KAS BUS LIETUVIŲ FONDO PAVASARIO BALIJE?

Šį šeštadienį, gegužės 9, Waldorf Astoria viešbučio Jade Room vyks Lietuvių Fondo pavasario balius. Pradedamas jis 7:30 v. gretimose salėse kokietais. Už valandos visi persikelia į Jade Room, kur bus pati puota.

Specialus pagerbimas

Viešbučio tarnai tuoj pradeda nešti ir stalus vakarienei. Tuoj groja ir Joe Thomas orkestras, sudarydamas muzikinį foną visam pokyliui.

Besibaigiant vakarienei ir

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

Padėka

Baltimorės vyrų chorui "Daina", to choro, dirigentei L. Bekerskienei, muzikui Vytautui Stroliai ir populiariai dailiojo žodžio menininkei Irenai Veblaitienei už atliktą programą "Muzikos Žinių" kolektyvo rengtame koncerte nuosirdžiai dėkoju. Didelę padėką reiškiu M. ir A. Bružėnams, V. ir O. Budnikams, p. Raudienei, p. Mamaitienei, p. Lorai, p. Česnavičiui ir visiems tiems, kurie bet kuo prisidėjo prie rengto koncerto pravedimo.

"Muzikos Žinių" redakcinio kolektyvo vardu — V. Mamaitis

atnešus kavą, bus pristatytas ir specialiai atžymėtas vienas Lietuvių Fondo mecenatas. Jis yra tikrai ypatingas asmuo, ir jo pavardė bus paskelbta tik vakarienos metu.

Po trumpų sveikinimo kalbų bus pristatyti ir šio vakaus aukotojai.

Koncertinė programa

Prie visų iškilmių jungiama ir trumpa koncertinė programa. Jai atlikti pakviestas Vytautas Gruzdis, lengvosios muzikos dainininkas.

Kaip dainininkas jis N. Y. lietuviškai publikai dar nepažįstamas. Bet jis ilgą laiką dainuoja amerikiečių tarpe. Yra unijos narvis ir dainuoja naktiniuose klubuose, iš New Yorko keliaudamas net į Clevelandą, Chicago ar kitur. Ilgą laiką dainavo Los Angeles mieste.

Jis turi jautriai šiltą tenoro balsą ir dainuoja tikrai nuotaikingai. Ir šioje puotoje jis

padainuos lengvojo žanro dainų lietuviškai, angliškai ir itališkai. Tai bus visiem maloni staigmena. Jam akomponuoja visiems žinomas Algirdas Kačanauskas.

Šokiai su Joe Thomo orkestru

Šokiam groja spalvingas ir nuostabiai lankstus orkestras, kuriam vadovauja Joe Thomas, Lietuvių Fondo bičiulis ir rėmėjas.

Svečiai iš Chicago

Šis pokylis nėra eilinis įvykis mūsų lietuviškoje kolonijoje. Pasirinktas pats geriausias miesto viešbutis jau saime garantuoja vakaro pasisekimą. Šis pirmasis banketas būtų vis dėl to tuščias burbulas, jei jis neturėtų grynai labdaros tikslų.

Viskas daroma, kad plačiau sklistų Lietuvių Fondo idėjos, kad būtų surinkta kuo daugiau ir pačiam Lietuvių Fondui. Tik visų dideliu ir nuo-

širdžiu triūsų išaugs ir sustiprės tas Lietuvių Fondas.

Praeitais metais tokioje vakarienoje buvo surinkta 30,000 dolerių. Tai tikrai daug, palyginus lietuvišku mastu.

Šiais metais nebus plečiama, si į specialią rinkliavą — viskas koncentruosis į specialiojo asmens pagerbimą ir jo atžymėjimą.

Todėl iš Chicago atvyksta dr. A. Razma, Lietuvių Fondo pirmininkas, dr. G. Balukas, Fondo Tarybos pirmininkas. Jie prisidės prie ypatingojo asmens pagerbimo.

Kviečiami visi

Baliaus rengimo ir vakaus komitetas, susidedas iš visos eilės komisijų, idėjo nemažą darbo, kol suplanavo ir visą parengė. Jis kviečia visus ateiti į šį pavasario banketą. Tai yra labdaros vakaras, — visi kviečiami ir laukiami!

Įėjimas dviem asmenim — 45 dol., vienam asmeniui — 25 dol. Bilietų reikalais kreiptis į Aleksandrą Vakselį — tel. (212) 846-3246.

BOSTONO ŽINIOS

Kultūros klubo susirinkime, kuris bus Tarptautinio Instituto patalpoje, prelegentu pakviestas Kazys Almenas.

Baltų draugijos paskutinį šio sezono koncertą atliko pianistė Julija Rajauskaitė-Petrauskienė.

Komp. Juliaus Gaidelio mokinių koncertas bus gegužės 17 d. 2:30 v. popiet Tautinės sąjungos namuose, 484 E. 4th Street, So. Bostone. Tokie koncertai rengiami kiekvieną pavasarį. Kai kurie J. Gaidelio mokiniai yra tiek pažengę, kad pasirodė ir parengimų programose.

Demonstracijos už pasitraukimą iš Vietnamo buvo prieš porą savaitių. Demonstracijos baigėsi Cambridge langų daužymu, krautuvių plėsimu, automobilių deginimu. Net patys rengėjai nusivylė tais, kurie sakė kalbas.

Balandžio 26 buvo "tylosios daugumos" demonstracija už teisę ir tvarką. Kalbėtojų tarpe buvo net aktorius Bob Hope. Demonstracijoje dalyvavo apie 70,000 žmonių, šalia gatviuose stebėjo iki 200,000 žmonių, bet televizija ir spauda mažiau vietos skyrė nei aniem reksniam.

Antano Petrikonio paroda

Gegužės 9 d., 7:30 val. v. Tautinės Sąjungos namuose įvyks Antano Petrikonio meno darbų paroda. Joje bus išstatyta apie 40 dailininko darbų. Bostone ir bendrai rytų pakraštyje tai pirmoji šio dailininko paroda. A. Petrikonis yra turėjęs kelias parodas Čiurlionio galerijoje Chicagoje, Detroite, Clevelande ir kitose lietuvių kolonijose.

Parodą atidarys J. Spakevičius. Po to vaisės. Parodą rengia Bostono skaučių židinis. Visi maloniai kviečiami atsilankyti. Sekmdienį paroda atidaryta nuo 11 val. ryto iki 5 val. vakaro.

LIETUVIŲ FONDO PAVASARIO BALIUS

gegužės 9, 7:30 v. vakare Waldorf Astoria

KVIEČIAMI VISI

Bilietus užsakyti pas LB New Yorko apygardos pirm. Aleksandrą Vakselį: 84-20 112 St. Richmond Hill, N.Y. 11418; (212) 846-3246

BENDRUOMENĖS RINKIMAI NEW YORKE GALI BŪTI ATIDĖTI

Lietuvių Bendruomenės N.Y. apygardos nepaprastas apylinkių suvažiavimas nutarė kreiptis į Lietuvos Bendruomenės tarybą su prašymu, kad numatytą birželio 6-7 d. VI Tarybos rinkimai skubos keliu būtų atidėti iki šių metų spalio ar lapkričio mėn. Taip pat prašoma paruošti naujas rinkimų taisykles ir jas aprobuoti bent du mėnesius prieš rinkimus.

Prašymas buvo motyvuojamas, kad pradėjus pagrindinai keisti rinkimų taisykles ir įvairiai aiškinti Lietuvos Bendruomenės statute nurodytą rinkiminę tvarką, rinkimų pravedimas taip susikomplicavo, kad jų nurodytu laiku nebeįmanoma įvykdyti. Neturėjimas rinkimų iš viso labai neigiamai atsiliepią Lietuvos Bendruomenės vertę bei lietuviams taip reikalingą vieningumą ir susiklausymą.

Lietuvių Bendruomenės statusas pramato tokiam prašymui teisinę eigą. Statute str. 39 d sako, kad penki Lietuvių Bend-

ruomenės tarybos nariai gali kolektyviai pristatyti skubius klausimus tarybos prezidiumui, o šis savo keliu pateikia juos tarybai spresti korespondenciniu būdu. New Yorko apygarda turi penkis tarybos narius, per kuriuos ir nutarta kreiptis į tarybą su prašymu.

Gegužės 2 d. New Yorko apygarda sušaukė nepaprastą apylinkių suvažiavimą apsvarstyti VI Tarybos rinkimų reikalą. Posėdžių pirmininkas buvo Henrikas Miklas, sekretorius Petras Povilaitis, abu iš Great Necko. Taip pat suvažiavime dalyvavo trys New Yorko tarybos atstovai: K. Miklas, R. Kezys ir A. Budreckis.

Didesnę pirmąją posėdžių laiką dalį užėmė susipažinimas su dabartine susivėlusia rinkimine padėtimi. Buvo skaitoma visa eilė raštų, nuo pat pradinio skundo iki garbės teismo neigiamo atsakymo į New Yorko apygardos prašymą. Suvažiavimas vyko Kultūros židinyje, Brooklyne.

pg